

9. BIBLIOGRAFIA

9.1. Bibliografia citada

ACHTEIMER, G. L. (1994): *Evidence of chaos in model-simulated nocturnal movement of atmospheric plankton*. Boston: American Meteorological Society. pp. 389-392.

ALMERA, J.; BROSSA, E. (1914): *Mapa geológico y topográfico de la provincia de Barcelona. Región Quinta del Montseny, Vallès y Litoral*. Barcelona.

ALONSO, J. (1995): *Una Tierra abierta*. Madrid: Compañía Literaria.

ANDRÉS, P. (1989): *Datos orientativos sobre la mesofauna edáfica de un encinar y un hayedo en el Montseny*. II Trobada d'Estudiosos del Montseny. Arbúcies, 1988. Barcelona: Diputació de Barcelona.

ARNOLD, E.N.; BURTON, J.A. (1978): *Guía de Campo de los Reptiles y Anfibios de España y Europa*. Barcelona: Omega.

ARNOLD, R. W.; SZABOLCS, I.; TARGULIAN, V. (1990): *Global Soil Change*. Laxenburg, Austria: International Institute for Applied Systems Analysis.

ARTIGUES, L. (ind.): *Memòria*.

ASCASO, C. (1986): *Análisis cuantitativo de poblaciones a partir de muestreos directos. Aplicación a comunidades de artrópodos en dos bosques del Montseny*. II Trobada d'Estudiosos del Montseny. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Tesis doctoral.

BAILES, K.E. (1995): *Environmental History*. Boston: University Press of America, Inc.

BAKER, H.G. (1972): "Seed weight in relation to environmental conditions in California". *Ecology* 53: 997-1010.

BARTOLOMÉ, J. (1995): *Ecologia dels ramats d'oví i cabrum al Pla de la Calma*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Ciències, Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia, Unitat d'Ecologia. Tesi doctoral.

BARTOLOMÉ, J. (2000): *Grazing alone is not enough to maintain landscape biodiversity in the Montseny biosphere reserve*.

BARTOLOMÉ, J.; MILÁN, M.J.; PLAIXATS, J. (2000): *Ramaderia i sostenibilitat al Parc Natural del Montseny*. IV Congrés de l'ICEA. Tarragona. pp. 279-284.

BASSAS, S. (1922): *Montseny, Parc Nacional*.

BAUER, E. (1991): *Los montes de Espanya en la Historia*. Madrid: Servicio de publicaciones Agrarias y Fundación Conde del Valle de Salazar.

BAYLISS-SMITH, T.; OWENS, S. (1994): "The environmental challenge", a GREGORY, D.; MARTIN, R.; SMITH, G. (ed.): *Human Geography. Society, Space and Social Science*. Londres: Macmillan. pp. 113-145.

BAZZAZ, F.; SIPE, T.W. (1987): "Physiological ecology, disturbance and ecosystem recovery", a SCHULZE; ZWÖLFER, H. (ed.): *Potentials and Limitations of Ecosystem Analysis*. Berlin: Springer-Verlag.

BECK, U. (1993): "De la sociedad industrial a la sociedad del riesgo". *Revista de Occidente*: 19-40.

BENKMAN, C.W. (1995): "Wind dispersal capacity of pine seeds and the evolution of different seed dispersal modes in pines". *Oikos* 73: 221-224.

BLAIKIE, P.; CANNON, T.; DAVIS, I.; WISNER, B. (1994): *At Risk: natural hazards, people's vulnerability, and disasters*. Londres: Routledge.

BLAIKIE, P. M. (1996): "Post-modernism and global environmental change". *Global Environmental Change* 6(2): 81-85.

BLANCO SÁNCHEZ, M. (1998): *Elisée Reclus, La Montaña*. Salamanca: Amarú Ediciones.

BOADA, M. (1984): *Flora, fauna i plantes remeieres del Baix Montseny-Montnegre*. Sant Celoni: Ajuntament de Sant Celoni i Centre d'Estudis i Documentació del Baix Montseny.

BOADA, M.; LLOBERA, J.; MONTASELL, J.; OLLER, J.; PUCHE, C. (1984): *L'Alzinar. Vall d'Olzinelles. Montnegre. Quaderns de camp 1*. Sant Celoni: Ajuntament de Sant Celoni i Centre d'Estudis i Documentació del Baix Montseny.

BOADA, M.; ROSELL, C. (1988): *Bibliografia científica del Montseny*. Projecte del Centre de Recerca Ambiental del Montseny. Arbúcies: Museu Etnològic del Montseny, La Gabella. Secció de Medi Natural. pp. 1-20.

BOADA, M. (1989): *Els arbres de la regió del Montseny. La vida entorn de l'arbre*, 1. Barcelona: Premi Pau Vila 1987. Universitat de Barcelona, Institut de Ciències de l'Educació. Col·lecció Pau Vila, 10.

BOADA, M.; ROSELL, C. (1990): *Bibliografia del Montseny. Aixa 3*. Arbúcies: La Gabella, Museu Etnològic del Montseny.

BOADA, M. (1990): "La recerca científica en els massissos del Montseny i del Montnegre". *Monografies del Montseny* 5: 93-114.

BOADA, M. (1994): "Dinàmica, conservació i gestió dels sistemes de muntanyes. Algunes consideracions entorn del massís del Montseny", a MONTSERRAT, P; DENDALETCHÉ, C; BOADA, M. *El paisatge, patrimoni cultural dels Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques. pp. 35-42.

BOADA, M. (1994): "Evolució dels oficis, mobilitat, nupcialitat i immigracions. La conca de la Tordera (1900-1936)". *Monografies del Montseny* 9: 51-72. Viladrau: Amics del Montseny. Segon premi de recerca Narcís Sagué.

BOADA, M. (1994): *Breu història forestal de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Benestar Social, Departament de Medi Ambient, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

BOADA, M. (1994): "Les darreres observacions de llop, *Canis lupus*, a la comarca". Sant Celoni: *Montseny: medi i home* 6. Curs abril-juliol de 1994.

BOADA, M.; GARRIGA, J.; GONZÁLEZ, C.; HOMS, J.; PLANAS, J. (1994): *La transformació del Vallès Oriental*. Barcelona: Caixa d'Estalvis de Catalunya.

BOADA, M. (1995): *Rafael Puig i Valls 1845-1920. Precursor de l'educació ambiental i dels espais naturals protegits*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient. .

BOADA, M.; LIZ, J. (1996): "El fenomen de la metropolització al massís del Montseny. El cas del turisme escolar". *Monografies del Montseny* 11: 139-156.

BOADA, M. (1996): "El bosque: una historia educativa". *El Campo* 134: 7-22.

BOADA, M. (1997): "La descoberta del periglacisme al Montseny. Una aportació viva de Salvador Llobet al coneixement de la geografia ambiental del massís". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 30: 139-148.

BOADA, M. (1997): *Un exemple a escala regional de canvi ambiental global. El cas del Montseny*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Memòria de recerca. Mimeografiat.

BOADA, M.; ZAHONERO, A. (1999): *Medi Ambient. Una crisi civilitzadora*. Barcelona: Edicions La Magrana.

BOADA, M.; CAPDEVILA, L. (2001): *Barcelona, Biodiversitat urbana*, Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Sector de Manteniment i Serveis, Direcció de Serveis d'Educació Ambiental i Participació.

BOFILL, J. (1922): *El Montseny, Parc Nacional de Catalunya*.

BOIXAREU (1973): *Diario de los viajes hechos en Cataluña*.

BOLÓS, A. (1950): *Vegetación de las comarcas barcelonesas*. Barcelona: Instituto Español de Estudios Mediterráneos.

BOLÒS, O. (1983): *La vegetació del Montseny*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Servei de Parcs Naturals.

BOLÒS, O.; MASALLES, R.M.; NINOT, J.M.; VIGO, J. (1990): *Flora Manual dels Països Catalans*. Barcelona: Pòrtic.

BOLÒS, M. (1992): "El Dr. Salvador Llobet pioner a Catalunya en la cartografia de la vegetació". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 32: 13-16. Número especial dedicat a la memòria del doctor Salvador Llobet (III).

BONNIER, G. (1977): *Flore complète portative de la France, de la Suisse et de la Belgique*. Paris: Librairie Générale de l'Enseignement.

BOSCH, P. (1919): *Prehistòria catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. Volum XVI.

BRETON, F. (1981): *Maisons et communautés dans la Vieille Catalogne*. Thèse de Doctorat de Troisième Cycle. Paris: Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales.

BRETON, F. (1992): "El territori del mas en el Montseny". *Aixa* 5: 29-64. Monogràfic l'home i la muntanya. Arbúcies: Museu etnològic del Montseny, La Gabella.

BRIMBLECOMBE, P.; PFISTER, C. (1990): *The Silent Countdown*. Germany: SpringerVerlag Berlin Heidelberg.

BROWN, L. (1995): *L'estat del món*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya.

BURGESS R. (1978): *The concept of nature in Geography and Marxism*. Antipode.

BUTTEL, F.; TAYLOR, P. (1992): "Environmental Sociology and Global Environmental Change. A Critical Assessment". *Society and Natural Resources* 5(3): 211-230.

BUTTNER, A. (1980): *Sociedad y medio en la tradición geográfica francesa*. Barcelona: Oikos-tau. Ciencias Geográficas.

CAPRA, F. (1997): "Alfabetisme ecològic: una educació per al nou mil·lenni. Medi Ambient". *Tecnologia i cultura* 19. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient.

CARACCILO, A. (1988): *L'Ambiente come storia*. Bologna: IL Mulino.

CARSON, R. (1994): *Silent Spring. With an Introduction by Vice President Al Gore*. Boston: Houghton Mifflin.

CASALS, V. (1996): *Los ingenieros de montes en la España contemporánea 1848-1936*. Barcelona: Serbal. La estrella polar.

CASTREE, N. (1996): "Birds, mice and Geography: Marxism and Dialectics". *Transactions of the Institute of British Geographers*, NS, 21(2): 342-362.

CEBALLOS, L.; DE LA TORRE, R. (1971): *Árboles y arbustos*. Escuela Técnica Superior de Ingenieros de Montes.

CHORLEY, R.; KATES, R. W. (1971): *Introduction*, a CHORLEY R. (ed): *Introduction to Geographical Hydrology*. Londres: Methuen. pp. 1-7.

COMMONER, B. (1990): *Makingpeace with the planet*. Nova York: Pantheon.

COLUMELA, L. J. M. (1988): *De los trabajos del Campo*. Madrid: Siglo veintiuno de España Editores.

CRUTZEN, P. J.; ASELMANN, I.; SEILER, W. (1986): "Methane production by domestic animals, wild ruminants, other herbivorous fauna and humans". *Tellus* 38B: 271-84.

CUENCA, M.; CANO, F.; SAURI, D. (1983): *Estudi de les activitats agràries i medi rural al Montseny. Proposta de compensació i millora*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Servei de Parcs Naturals.

CUSTODIO, E. (1993): *Estudi hidrològic complementari de la riera d'Arbúcies*. Departament d'Enginyeria del Terreny. UPC.

DANIELS, S. (1989): "Marxism culture and the duplicity of landscape", a PEET, R; THRIFT, N. (ed.): *New Models in Geography*. Volum II. Londres: Unwin Hyman. pp. 196-220.

DAVIS, M. (1995): "Los Angeles after the storm: the dialectics of ordinary disaster". *Antipode* 27(3): 221-241.

DAVIS, M. (1997): "Marx and the climates of war". *Capitalism, Nature Socialism* 8(4): 23-29.

DE LA BLACHE, V. (1947): *Géographie Humaine*.

DELÉAGE, J. P. (1993): *Historia de la Ecología. Una ciencia del hombre y la naturaleza*. Barcelona: Icaria Editorial.

DENIS, M. (1964) *Théories*. Paris. Hermann, pp. 35.

DE SEGARRA, I. (1927): *Orientacions per al futur Parc Nacional*.

DONIGIAN, A. S.; PATWARDHAN, A. S.; JACKSON, R. B. IV; BARNWELL, T. O.; WEINRICH, K. B.; ROWELL, A. L. (1995): *Modeling the impacts of agricultural management practices on soil carbon in the central U. S.*, a LAL, R; KIMBLE, J.; LEVINE, E.; STEWARD, B. A. (ed.): *Soil Management and Greenhouse Effect*. Boca Raton, FL, USA: Lewis Publishers. pp. 121-135.

DURAN I VENTOSA, L. (1919): *Camins del Montseny*.

DURKHEIM, E. (1962): *La sociologie et son domaine scientifique*. Reimprès amb apèndix de CUVILLIER, A.: *Où va la sociologie française?* París: Marcel Rivière.

EMEL, J.; PEET, R. (1989). "Resource management and natural hazards", a PEET, R.; THRIFT, N. (ed.): *New Models in Geography*. Vol. 1. Londres: Unwin Hyman pp. 49-76.

FERRER I GUÀRDIA (1998): *L'Homme i la Terre*.

FISHER, A.; LOUAHALA, S.; MAISONGRANDE, P.; KERGOAT, L; DEDIEU, G. (1998): "Satellite data for monitoring, understanding and modelling of ecosystem functioning", a WALKER, B; STEFFEN, W. (ed.): *Global Change and Terrestrial Ecosystems*. Vol. 2. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 566-591.

FITZSIMMONS, M. (1989): "The matter of nature". *Antipode* 21(2): 106-120.

FLÓREZ, E. (1774): *España Sagrada*.

FLOS, J. (coord.): *Ordre i Caos en Ecologia*. Barcelona: Universitat de Barcelona

FLOS, J.; GUTIÉRREZ, E. (1995): "Caos i ecologia: alguna cosa més que un nou argot?", a FLOS, J. (coord.): *Ordre i Caos en Ecologia*. Barcelona: Universitat de Barcelona. pp. 188-236.

FONT I QUER, P. (1922): *Montserrat, Parc Nacional*.

FONTANA J. (1982). *Historia. Análisis del Pasado y Proyecto Social*. Barcelona. Crítica.

FONTANA, J. (1992): *La història després de la fi de la història*. Vic: Eumo.

FONTANA J. (2000): *La Història dels Homes*. Barcelona: Crítica.

FRIEDMAN, S.W. (1996): *Marc Bloch, Sociology and Geography*. Cambridge: Cambridge University Press.

FUNTOWICZ, S.; RAVETZ, J. R. (2000): *La ciencia posnormal. Ciencia con la gente*, Barcelona: Icaria.

GANDY, M. (1996): "Crumbling land: the postmodernity debate and the analysis of environmental problems". *Progress in Human Geography* 20, 1: 23-40.

GARCIA RAMON, M. D. (ed) (1984): *Teoría y Método en la Geografía Humana* Anglosajona. Barcelona: Ariel.

GARCIA RAMÓN, M. D. (1985): *Teoría y método en la geografía humana anglosajona*. Barcelona: Ariel.

GARCIA RAMON, M. D. (1992): "Desarrollo y tendencias actuales de la Geografía Rural (1980-1990). Una perspectiva internacional y una agenda para el futuro", a *VI Coloquio de Geografía Rural. Ponencias*. Madrid: Universidad Autónoma de Madrid, Dept. de Geografía. pp. 13-37.

GAROLERA, E. (1996): *Ejemplo práctico de gestión forestal sostenible en un espacio de alta singularidad natural*. Primer Fòrum de Política Forestal. Esplugues de Llobregat. Centre Tecnològic Forestal del Solsonès. pp. 267-284.

GAUSSEN, H. (1926): *Végétations de la moitié orientale des Pyrénées. Sol, climat, végétation*. Paris.

GEIGER, R. (1965): *The climate near the ground*. Cambridge: Harvard University Press.

GEOCONSULTING, S.A. (1992): *Estudi hidrogeològic de la conca de la riera d'Arbúcies*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de política territorial i obres públiques. Junta d'aigües (Conques del nord).

GIL, P. (1600): *Llibre primer de la històrica Cathalana en lo qual se tracta de Història o descripció natural, ço es de cosas naturals en Cathaluña*.

GOLDBLATT, D. (1996): *Social Theory and the Environment*. Londres: Polity Press.

GOLOBARDAS (1817): *Tratado forestal*.

GONZÁLEZ DE MOLINA, M. (1993): *Historia y Medio Ambiente*. Madrid. Ediciones de la Universidad Computense.

GOODMAN, D. (1999): "Agro-food studies in the "Age of Ecology": Nature, corporeality, bio-politics". *Sociologia Ruralis* 29(1): 17-38.

GOUDIE, A. (1990): *The Human Impact on the Natural Environment*, Oxford: Blackwell.

GREENE, D.F.; JOHNSON, E.A. (1995): "Long-distance wind dispersal of tree seeds". *Canadian Journal of Botany* 73: 1036-1045.

GREGORY, D. (1989): "The crisis of Modernity?: Human geography and critical social theory", a PEET, R.; THRIFT, N. (ed.): *New Models in Geography*. Vol. 2. Londres: Unwin Hyman. pp. 348-385.

GUHA R.; MARTÍNEZ ALIER, J. (1997): *Varieties of Environmentalism*. Londres: Earthscan.

GURRI I SERRA (1978): *Parc Natural del Montseny*. Barcelona: Servei de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona.

GURRI, F. (1997): *Els parcs naturals a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

HALL, M. (1998): "Restoring the countryside: George Perkins Marsh and the Italian land ethic". *Environment and History* 4(1): 91-103.

HARAWAY, D. (1991): *Simians, Cyborgs and Women. The Reinvention of Nature*. San Francisco: Free Association Books.

HARVEY, D.; SCOTT, A. (1988): "La pratique de la Géographie Humaine: Théorie et spécificité empirique dans le passage du fordisme a l'acumulation flexible". *Cahiers de Géographie de Quebec* 87, vol. 32: 291-301.

HARVEY, D. (1996): *Justice, Nature and the Geography of Difference*. Oxford: Blackwell.

HARVEY, D. (1998): "The Humboldt connection". *Annals of the Association of American Geographers* 88(4): 723-730.

HEWITT, K. (ed.) (1983): *Interpretations of Calamity*. Boston: Allen and Unwin.

HEWITT, K. (1997): *Regions of Risk*. Londres: Longman.

HLADUN, N. L. (1985): *Aportació a la flora, morfologia i vegetació dels líquens de la part alta del Montseny*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

HOUSTON, H. (1994): *Proyectos verdes*. Biblioteca de Ecología. Planeta. Buenos Aires.

HOUGHTON, R. A. (1991): "Releases of carbon to the atmosphere from degradation of forests in Tropical Asia". *Canadian Journal of Forestry Research* 21: 33-39.

HOUGHTON, R. A. (1994): "The worldwide extent of land-use change". *Bioscience* 44: 305-313.

INDOVINA, F. (1990): *La città possibile*. La città di fine milenio. Milano Franco Angeli.

JOHNSTON, R. (1979): *Geography and Geographers. Angloamerican Human Geography since 1945*. Londres: Arnold (1a. edició).

KATES, R.W.; BURTON, I. (ed.) (1986): *Geography, Resources and the Environment*. Chicago: The University of Chicago Press.

KEARNS, G. (1998): "The virtuous circle of facts and values in the New Western History". *Annals of the Association of American Geographers* 88, III: 377-409.

KEELEY, E.; ZEDLER, P.H. (1998): *Evolution of life histories in Pinus*. Cambridge. Cambridge University Press. pp. 219-251.

- KREEB, K.H. (1983): *Vegetationskunde*. Stuttgart: Verlag Eugen Ulm.
- KULLMAN, L. (1990): *Dynamics of altitudinal tree-limits in Sweden: a review*. Norsk. geogr. Tidsskr., 44. pp. 103-116.
- LANNER, R.M. (1996): *Made for each other. A symbiosis of birds and pines*. New York. Oxford University Press.
- LATOUR, B. (1993): *We Have Never Been Modern*. Londres: Harvester Wheatsheaf.
- LATOUR, B. (1999): *Politiques de la Nature*. Paris: La Découverte.
- LEAKEY, R. E. (1981): *La formación de la humanidad*, Barcelona: Serbal.
- LLOBET, S. (1947): *El medio y la vida en el Montseny. Estudio geográfico*. Barcelona: Consejo superior de investigaciones científicas, Instituto Juan Sebastián Elcano-Estación de estudios pirenaicos.
- LLOBET, S. (1948): *El medio y la vida en Andorra*. Barcelona: CSIC.
- LLOBET, S. (1977): "Materiales y depósitos periglaciares en el macizo del Montseny. Antecedentes y resultados". *Revista de Geografía*: 35-58. Barcelona: Universitat de Barcelona, Facultat de Geografia e Historia, Departament de Geografia.
- LLORENS, J.M.; MATARÓ, M.; RUEDA, J.M. (1982): *Estudi del poblament al segle XI a Sant Feliu de Buixalleu, Arbúcies, Breda i Riells*. Barcelona: Dept. Adjunt Presidència. Generalitat de Catalunya.
- LOVELOCK, J. (1992): *Gaia. Una ciencia para curar el planeta*. Integral.
- MADOZ, P. (1845): *Diccionario Geográfico-Estadístico-Histórico de España*.
- MCCAUGHEY *et al.* (1986): "Seed dispersal characteristics of conifers in the inland mountain West", a SHEARER, R. C. (ed.): *Proceedings-Conifer Tree*

Seed in the Inland Mountain West Symposium. Ogden., Utah: Intermountain Research Station. pp. 50-62.

MACNAGHTEN, P.; URRY, J. (1998): *Contested Natures*. Londres: Sage.

MARGALEF, R. (1993): *Per què no em surt parlar de medi ambient*. Papers Programes Educatius de la Fundació "La Caixa". pp. 9-11.

MARTÍ, X.; ARAN, D. (1994): "Redescobrint George Perkins Marsh i l'aportació Man and Nature a la geografia ambiental". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 25: 129-140.

MARTÍNEZ ALIER, J. (1988): "L'ecologia humana i les ciències socials". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 13: 65-80.

MARTÍNEZ ALIER, J. (1990): "La interpretación ecologista de la historia socioeconómica: ejemplos de la región andina". *Revista de Estudios Regionales* 26: 29-48.

MERCHANT, C. (1982): *The Death of Nature: Women, Ecology and the Scientific Revolution*. San Francisco: Random House.

MEYER, W.; TURNER, B. L. (1995): "Human transformation of the Earth", a HANSON, S. (ed): *10 Geographic Ideas that Changed the World*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press. pp. 125-142.

MEYER, W.; TURNER, B. L. (1995): "Land use/land cover change: challenges for geographers". *Geojournal* 39(3): 237-240.

MEYER, W. B.; TURNER, B. L. II (1995): "The Earth Transformed: Trends, trajectories, and patterns", a JOHNSTON, R. J.; TAYLOR, P. J.; WATTS, M. J. (ed.): *Geographies of Global Change*. Oxford: Blackwell. pp. 302-317.

MOLIST, M.; CLOP, X. (1991): "L'home i el medi a la prehistòria en el massís del Montseny". *Aixa*, 5: 7-28. Arbúcies: La Gabella, Museu etnològic del Montseny.

MONTOYA, R.; LÓPEZ ARIAS, M. (1997): *La Red Europea de Seguimiento de Daños en los Bosques (Nivel I). España, 1987-1996*. Madrid: Publicaciones del O.A., Parques Nacionales, MMA.

MONTSERRAT, P. (1968): *Flora de la cordillera litoral catalana*. Mataró: Caja de Ahorros de Mataró.

MURDOCH, J. (1997): "Towards a Geography of heterogeneous associations". *Progress in Human Geography* 21(3): 321-337.

NAREDO, J. M. (1992): "El oscurantismo territorial de las especialidades científicas", a GONZÁLEZ, A. J.; GONZÁLEZ DE MOLINA, M., (ed.): *La tierra. Mitos, ritos y realidades*. Anthropos. pp. 109-144.

NOGUÉ J.; BELIL, M. (1991): *Salvador Llobet i la geografia catalana*. Barcelona: Treballs de la societat catalana de geografia. Institut d'Estudis Catalans.

OKUBO, A.; LEVIN, S.A. (1989): "A theoretical framework for data analysis of wind dispersal of seeds and pollen". *Ecology* 70: 329-338.

O'RIORDAN T.; JORDAN, A. (1996): " Social institutions and climate change", a O'RIORDAN, T; JÄGER, J. (ed.): *Politics of Climate Change*. Londres: Routledge.

PANAREDA I CLOPÉS, J.M. (1983): *El paisaje vegetal del nivel supraforestal en el macizo del Montseny (Cordillera Prelitoral Catalana)*. Palma de Mallorca. Act. VI Col. Geogr., 1979. pp. 333-340.

PARDO, J. (1984): *Les troballes romanes de Can Jaume* (Granollers, 1981). Museu de Granollers.

PARRY, M.; CARTER, T. (1998): *Climate Impact and Adaptation Assessment*. Londres: Earthscan.

PASCUAL MADDOZ (1849): *Diccionario histórico geográfico*.

PEPPER, D. (1984): *The Roots of Modern Environmentalism*. Londres: Routledge.

PETERSON, R. *et al.* (1987): *Guia dels ocells dels Països Catalans i d'Europa*. Barcelona: Omega.

PEÑUELAS, J. *et al.* (2001): *Changed plant and animal life cycles in Spain from 1952 to 2000*. En preparació.

PIELKE, R. A.; AVISSAR, R. (1990): "Influence of landscape structure on local and regional climate". *Landscape Ecology* 4: 133-135.

PONTING, O. (1992): *Historia verde del mundo*. Barcelona: Paidós Ibérica. 1a edició.

PRAT I RELEA (2000): *Petjada ecològica a la ciutat de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

PROCTOR, J. (1998): "The meaning of global environmental change. Retheorizing culture in Human Dimensions Research". *Global Environmental Change* 8(3): 227-248.

PROCTOR, J. D. (1998b): "Geography, paradox and environmental ethics". *Progress in Human Geography* 22, II: 234-255.

PUJADES, J. (1600): *Cronica*.

RÉCLUS, E. (1998): *La Montaña*. Salamanca: Amarú Ediciones.

REDCLIFT, M.; BENTON, T. (ed.) (1994): *Social Theory and the Global Environment*. Londres: Routledge.

REDCLIFT, M. (1998): "'Dances with wolves?'. Interdisciplinary research on the global environment". *Global Environmental Change* 8(3): 177-182.

REICH, P.B.; OLEKSYN, J.; TJOELKER, M.G. (1994): "Seed mass effects on germination and growth of diverse European Scots pine populations". *Canadian Journal of Forest Research* 24: 306-320.

REGLÀ, J. (1966): *El bandolerisme català del barroc*. Barcelona: Edicions 62.

RICHARDSON, D.M.; BOND, W.J. (1991): "Determinants of plants distribution: evidence from pine invasions". *American Naturalist* 137: 639-668.

RICHARDSON, D.M.; WILLIAMS, P.A.; HOBBS, R.J. (1994): "Pine invasions in the Southern Hemisphere: determinants of spread and invadability". *Journal of Biogeography* 21: 511-527.

RICHARDSON, D.M.; COWLING, R.M.; LE MAITRE, D.C. (1990): "Assessing the risk of invasive success in *Pinus* and *Banksia* in South African mountain fynbos". *Journal of vegetation Science* 1: 629-642.

ROCAMORA, G. (1987): *Biogéographie et écologie de l'avifaune nicheuse des massifs peri-méditerranéens d'Europe occidentale*. Montpellier: Ecole Nationale Supérieure Agronomique de Montpellier. Tesi doctoral.

ROGER, A. (2000): *Breu tractat del paisatge. Història de la invenció del paisatge i denúncia dels malentesos actuals sobre la natura*. Barcelona: La Campana.

ROSE, G. (1993): *Feminism and Geography*. Minneapolis. University of Minneapolis.

ROSELL I PAGÈS, C. (1998): *Biologia i ecologia del senglar (*Sus scrofa* L., 1758) a dues poblacions del nord-est ibèric. Aplicació a la gestió*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Departament de Biologia Animal, Facultat de Biologia. Tesi doctoral.

ROSELL I VILA, M. (1920): *Els animals superiors que podria haver al Parc Nacional del Montseny*.

SABATÉ, S. (1996): "La recerca ecològica a l'alzinar de Poblet". Montblanc. *Treballs del Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà* 1: 9-20.

SAGARRA, I. (1927): "El Montseny. Glossa de les valors naturals de la contrada". *Rev. Ciència* 20: 595-624.

SAURÍ PUJOL, D. (1993): "Tradición y renovación en la geografía humana ambientalista". *Documentos d'Anàlisi Geogràfica* 22: 139-157.

SCHMIDT, A. (1976): *El Concepto de Naturaleza en Marx*. Siglo XXI.

SMITH, N.; O'KEEFE, P. (1980): "Geography, Marx and the concept of nature". *Antipode* 12: 30-39.

SMITH, N. (1984): *Uneven Development*. Oxford: Blackwell.

SOJA, E. (1989): *Postmodern Geographies. The Reassertion of Space in Critical Social Theory*. Londres: Verso.

SOLÉ I SABARÍS (1956): *Geografia de Catalunya*. Barcelona: Aedos.

SOLOW, R. M. (1974): "The economics of resources or the resources of economics". *American Economic Review* 64(2): 1-14.

SORRE, M. (1949): *Los Pirineos*. Barcelona: Juventud (traducció espanyola de l'original francès, publicat el 1913).

SORRE, M. (1957): "La géographie médicale". *Annales de Géographie* 66: 31-33.

SORRE, M. (1962): "The role of historical explanation in Human Geography", a WAGNER, P. L.; MIKESSELL, M. W. (ed.): *Readings in Cultural Geography*. Chicago: The University of Chicago Press. pp. 44-47.

SOULÉ, M.; LEASE, G. (1995): *Reinventing nature. Responses to postmodern deconstruction*. Washington D.C.: Island Press.

SPRAGUE SARGENT, C. (1961): *Manual of the trees of North America*. Vol. II. New York: Dover Publications.

STAVRAKAKIS (1999): "Fantasía verde y lo real de la naturaleza: elementos de una crítica lacaniana del discurso ideológico verde". *Tópicos en educación ambiental* 1 (1): 47-58.

STEVEN, H. M.; CARLISLE, A. (1959): *The native pinewoods of Scotland*. Edinburgh: Oliver and Boyd.

STODDART, D. R. (1987): "To claim the high ground: Geography for the end of the century". *Transactions of the Institute of British Geographers* NS 12: 327-336.

STORPER, M; WALKER, R. (1989): *The capitalist imperative: territory, technology and industrial growth*. New York. Blackwell.

SWINGEDOUW, E. (1999). "Modernity and Hybridity. Nature "Regeracionismo and the Production of the Spanish Waterscape. 1880-1930". *Annals of the Association of American Geographers* 89(3): 443-465.

TERRADAS, J. (ed.) (1984): *Introducció de l'ecologia del Faig al Montseny*, Barcelona: Diputació de Barcelona, Servei de Parcs Naturals.

TERRADAS, J. (1987): "La resposta dels ecosistemes a les pertorbacions en el contexte de la teoria ecològica", a TERRADAS, J. (coord): *Ecosistemes Terrestres. La resposta als incendis i altres pertorbacions*. Quaderns d'Ecologia Aplicada 10. Barcelona: Diputació de Barcelona Servei de Medi Ambient. pp. 11-26.

TERRADAS, J.; RODÀ, F. (1988): *Deu anys de recerca als ecosistemes de Montseny*. Volums I i II. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Unitat d'Ecologia.

TOLEDO, V. M. (ed.) (1996): *Diálogo de saberes*. Etnoecológica 4-5, vol. III, México: Centro de Ecología, UNAM.

TURNER, B. L. (1989): "The specialist-synthesis approach to the revival of Geography: The case of cultural ecology". *Annals of the Association of American Geographers* 79: 88-100.

TURNER, B. L. *et al.*, (ed.) (1990): *The Earth as Transformed by Human Action*. Cambridge: Cambridge University Press.

TURNER, B.L.; SKOLE, D.; SANDERSON, S.; FISCHER, G.; FRESCO, L.; LEEMANS, R. (1995): *Land Use and Land Cover Change. Science/Research Plan*. Stockholm and Geneva: Human Dimensions Programme and International Geosphere-Biosphere Programme.

TURNER, B. L. (1997): "Spirals, bridges and tunnels: engaging human-environment perspectives in Geography". *Ecumene* 4(2): 196-217.

UGGLA, E. (1974): "Fire ecology in Swedish forests". *Proceedings of the Tall Timbers Fire Ecology Conference* 13: 171-90.

URTEAGA, L. (1987): *La tierra esquilhada. Las ideas sobre la conservación de la naturaleza en la cultura española del siglo XVIII*. Madrid: Serbal/CSIC.

VALDIVIA, E. (1998): *Memorias del V Congreso latinoamericano de Sociología Rural*. México DF: UACH.

VAN DER WALL, S.B. (1992): "Establishment of Jeffrey pine seedlings from animal caches". *Western Journal of Applied Forestry* 7: 14-20.

VAN DER WALL, S.B. (1993): "Cache site selection by chipmunks (*Tamias* spp.) and its influence on the effectiveness of seed dispersal in Jeffrey pine (*Pinus jeffreyi*)". *Oecologia* (Berlin) 96: 246-252.

VITOUSEK, P. M. (1994): "Beyond global warming: ecology and global change". *Ecology* 75: 1861-1876.

VITOUSEK, P. M. *et al.* (1997): "Human domination of earth's ecosystems". *Science* 277: 494-499.

VIVES, J.M. (1999): "Arbres exòtics del Montseny". *Monografies del Montseny* 14: 135-156. Viladrau. Amics del Montseny.

WALTER, H. (1968): *Die Vegetation der Erde*. Band II: Die Gemasessigten und Arktischen Zonen. Stuttgart: Gustav Fischer Verlag.

WALTER, F. (1988): *Les suisses et l'environnement*. Une histoire du rapport a la nature du 18 siecle a nos jours, Geneve: Zoe.

WATTS M. (1983): "The poverty of theory. Natural hazards research in context", a HEWITT, K. (ed) (1983): *Interpretations of Calamity*. Boston: Allen and Unwin.

WHATMORE, S. (1999): "Hybrid Geographies: Rethinking the "human" in Human Geography", a MASSEY, D.; ALLEN, J.; SARRE, P. (ed.): *Human Geography Today*. Cambridge: Polity Press. pp. 22-39.

WHATMORE, S.; THORNE, L. (1997): "Nourishing networks. Alternative geographies of food", a GOODMAN, D.; WATTS, M. (ed.): *Globalising food. Agrarian Questions and Global Restructuring*. Londres: Routledge. pp. 287-304.

WHITE, G.F. (1973): "La investigación sobre los riesgos naturales", a CHORLEY, R. (ed): *Nuevas Tendencias en Geografía*. Madrid: Instituto de Estudios de la Administración Local. pp. 281-319.

WILLIAMS, R. (1975): *The country and the city*. Cox nad Nyman LTD, London: Ready and Fakenham.

WILSON, E.O. (1999): *Consilience*. New York: Vintage Books. A division of Random House.

WOLCH, J.; EMEL, J. (ed.) (1998): *Animal Geographies*. Londres: Verso.

WOOLGATE, G.; REDCLIFT, M. (1998): "De una sociología de la naturaleza a una sociología ambiental. más allá de la construcción social". *Revista Internacional de Sociología*, Tercera Época, 19-20: 15-40.

WORSTER, D. (1977): *Nature's Economy*. San Francisco: Sierra Club Books.

WORSTER, D. (1979): *Dust Bowl. The southern plains in the 1930s*. Nova York: Oxford University Press.

WORSTER, D. (1985): *Rivers of Empire. Water, Aridity and the Growth of the American West*. Nova York: Pantheon Books.

WORSTER, D. (1993): *The Wealth of Nature*. Nova York, Oxford.

WRIGHT, J.W.; BULL, W.I. (1963): "Geographic variation in Scotch pine: results of a 3-year Michigan study". *Silvae Genetica* 12: 1-25.

WYNNE, B. (1994): "Scientific Knowledge and the Global Environment", a REDCLIFT, M.; BENTON, T. (ed.): *Social Theory and the Global Environment*. Londres: Routledge. pp. 169-189.

ZACKRISSON, O.; NILSSON, M.; STEIJLEN, I.; HOERNBERG, G. (1995): "Regeneration pulses and climate-vegetation interactions in nonpyrogenic boreal Scots pine stands". *Journal of Ecology* 83: 469-483.

ZAMORA, F. (1792): *Diario de los viajes hechos en Cataluña*. Barcelona: Curial.

ZAMORANO, R. (2000): *El sindicalisme forestal: els rodors*. Arbúcies: Museu Etnològic del Montseny, La Gabella, Llibres del Segle.

ZASADA, J.C.; LOVING, D. (1983): "Observations of primary dispersal of white spruce, *Picea glauca*, seed". *The Canadian Field-Naturalist* 97: 104-106.

ZIMMERER, K. (1994): "Human Geography and the "New Ecology": The Prospect and Promise of Integration". *Annals of the Association of American Geographers* 84(1): 108-125.

ZIZEK, S. (1991): *Looking Awry*. Massachusetts. Boston: MIT.

9.II. Bibliografia general

ABEL, J.; JORDANA, J. (1987): *L'activitat econòmica del Vallès Oriental*. Barcelona: El Racó del Llibre de Text. Col·lecció Espais i Societat.

A.G.E. (1992): *La geografia en Espanya (1970-1990). Aportación española al XXVII congreso de la U.G.I.* Washington: AGE & RSG.

AGEE, J. K. (1998): *Fire and pine ecosystems*, a RICHARDSON, D. M.: *Ecology and Biogeography of Pinus*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 193-218.

AGREN, J.; LENNART, I.; ZACKRISSON, O. (1983): "Natural age and size of *Pinus sylvestris* and *Picea abies* on a mire in the inland part of northern Sweden". *Holarctic Ecology* 6: 228-237.

AGUILAR, S. (1998): *Ecología del estado de Morelos. Un enfoque geográfico*. Barcelona: Praxis.

AIMÉ, S.; DESPLANQUE, C.; MICHALET, R.; PETETIN, A.; ROLLAND, C. (1999): "Ecological requirements of *Abies alba* in the French Alps derived from dendro-ecological analysis". *Journal of Vegetation Science* 10: 297-306.

ALBET, A. (1988): "Valoració dels lligams entre geografia radical i geografia humanística". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 13: 5-18.

ALBET, A.; LLUCH, E.; NEL·LO, O. (1988): *El Vallès Occidental dins l'organització territorial de Catalunya, 1931-1988*. Bellaterra: UAB, Biblioteca de Lletres. Mimeografiat.

ALBET, A. (1993): *La nueva geografía regional o la construcción social de la región*. Madrid: Comp.

ALLEN, G. S.; OWENS, J. N. (1972): *The Life History of Douglas fir*. Ottawa: Information Canada.

ALMQVIST, C.; BERGSTEN, U.; BONDESSON, L.; ERIKSSON, U. (1998): "Predicting germination capacity of *Pinus sylvestris* and *Picea abies* seeds using temperature data from weather stations". *Canada Journal Forest Research* 28: 1530-1535.

ALTIERI, M.; HETCH, S. (1990): *Agroecology and Small-Farm Development*. CRC Press.

ANDRÉS, P. (1990): *Descomposició de la matèria orgànica en dos ecosistemes forestals del macizo del Montseny (Barcelona): paper de los ácaros oribátidos*. UAB. Tesi doctoral.

ANDRÉS, P.; ATHIAS-BINCHE, F. (1998): "Décomposition de la matière organique dans le sol de deux écosystèmes forestiers (Parc National du Montseny. Espagne). I. Abondance, biomasse et structure des peuplements de microarthropodes". *Vie et Milieu* 48 (3): 215-225.

ANDRÉS, P.; MATEOS, E.; ASCASO, C. (1999): "Soil Arthropods. Ecology of Mediterranean Evergreen Oak Forests", a RODÀ, F.; RETANA, J.; GRACIA, C.A.; BELLOT, J. (ed.) *Ecological Studies* 137: 341-352. Berlin: Springer-Verlag.

ARAGÓ, A. M. (1964): *El Montseny y su signo histórico*. San Jorge. pp. 55-56.

ARIET, A. (1913): *Topografía médica de Viladrau (Montseny)*. Barcelona: Fidel Giró.

ARIZPE, L.; COSTANZA, R.; LUZTA, W. (1991): *Primary factors affecting population and natural resource use*. Internacional conference on an agenda of science for environment and development into the 21 th century Viena 24-29 novembre.

ARNO, S. F.; HAMMERLY, R. P. (1977): *Northwest Trees*. Seattle: The Mountaineers.

ARNO, S. F.; KEANE, R. E.; SIMMERMAN, D. G. (1985): *Forest Succession on Four Habitat Types in Western Montana*. Ogden: Intermountain Forest and Range Experiment Station.

ARNO, S. F.; BROWN, J. K.; KEANE, R. E. (1990): "Simulating cumulative fire effects in Ponderosa pine/Douglas-fir forests". *Ecology*, 71(19): 189-203.

ARNO, S. F.; SCOTT, J. H. (1992): "Using a Power Increment Borer to Determine the Age Structure of Old-Growth Conifer Stands". *Western Journal of Applied Forestry* 4(6): 100-102.

ARNO, S. F.; HARTWELL, M. G.; SCOTT, J. H. (1995): *Age-Class Structure of Old Growth Ponderosa Pine/Douglas-Fir Stands and its Relationship to Fire History*. Ogden: Intermountain Research Station.

ARNO, S. F.; PFISTER, R. D.; PRESBY, R. C.; KOVALCHIK, B. L. (1997): *Forest habitat types of Montana*. Utah: Intermountain Forest and Range Experiment Station, Forest Service, U. S. Department of Agriculture.

ARRIBAS, R. (1991): *Papers de Demografia 52. Els indicadors territorials en l'estudi de la població de la regió metropolitana de Barcelona. Els nivells de saturació*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, Institut d'Estudis Demogràfics.

ARRIZABALAGA, A.; PARDO, J.; SADURNÍ, J. (1984): *Els orígens de Granollers i del Vallès Oriental. Pobles de Catalunya*. Granollers: Caixa d'Estalvis de Catalunya i Ajuntament de Granollers.

ARRIZABALAGA, A. (1999): *Papallones del Montseny*. Granollers: Museu de Granollers.

ARTAL, F.; GABRIEL, P.; LLUCH, E.; ROCA, F. (1979): *Ictineu. Diccionari de les Ciències de la Societat dels Països Catalans*. Barcelona: Edicions 62.

ASCASO, C. (1996): *Análisis cuantitativo de poblaciones a partir de muestreos indirectos: aplicación a comunidades de artrópodos de dos bosques del Montseny*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Tesi doctoral.

ASHAUER, H.; TEICHMÜLLER, R. (1935): *Die varicische und alpidische Gebirgsbildung kataloniens*. Berlin.

ASIMOV, I. (1973): *Introducción a la ciencia*. Barcelona: Plaza & Janés.

ASIMOV, I. (1990): *Cronología de los descubrimientos. La historia de la ciencia y la tecnología al ritmo de los descubrimientos*. Barcelona: Ariel.

ATKINSON, A. (1991): *Principles of political Ecology*. Londres: Belhaven Press.

AUSSENAC, G.; GRANIER, A.; NAUD, R. (1982): "Influence d'une éclaircie sur la croissance et le bilan hydrique d'un jeune peuplement de Douglas (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco)". *Can. J. For. Res.* 12(12): 222-231.

BAILLY, A.; FERRIER, J. P. (1986): *L'espace géographique*. Vol. IV. pp. 259-264.

BARNERS, T. J. (1996): *Logics of dislocation. Models, metaphors and meanings of economic space*. New York: The Guildord Press.

BARRÈRE, F. (1951): "Relief préglaciaire et formes glaciaires du Haut Aragon". *Revue Géographique des Pyrénées et du SO 22*. Toulouse.

BARTOLOMÉ, J.; FRANCH, J. (1992): "An archaic grazing system en the N. E. of Spain", a THANOS, COSTAS A., (ed.): *International Conference on Mediterranean Climate Ecosystems*. Greece: University of Athens. pp. 80-86.

BARTOLOMÉ, J.; FRANCH, J. (1992): *Distribució de la càrrega ramadera al Pla de la Calma*. Annals del CEEM (3). El medi natural de Vallès, III. Col·loqui de Naturalistes Vallesans. pp.178-183

BASCOMPTE, J. (1995): *Ordre i caos en ecologia*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Ciències Experimentals i Matemàtiques.

BAZZAZ, F. A. (1998): *Plants in changing environments. Linking physiological, population and community ecology*. Cambridge: Cambridge University Press.

BECK, U. (1995): *Ecological Enlightenment*. New Jersey: Humanities Press.

BECKER, M.; BONNEAU, M.; LE TACON, F. (1992): "Long-term vegetation changes in an *Abies alba* forest: natural development compared with response to fertilization". *Journal of Vegetation Science* 3: 467-474.

BEGOSSI, A. (1993): "Ecologia humana: un enfoque das relacoes homem-ambiente". *Interciencia* 18: 121-132.

BELIL, M.; NOGUE, J. (1991): "Salvador Llobet i la geografia catalana". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 30: 7(297)-18(308). Número especial dedicat a la memòria del doctor Salvador Llobet i Reverter (I). Entrevista realitzada l'any 1986 al domicili particular de Salvador Llobet.

BELLÉS, X. (1999): *I què, la biodiversitat?*, a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència. pp. 46-57.

BENNET, J. W.; KENNETH, A.; DAHLBERG (1990): "Social Organisation and cultural values", a TURNER, B. L. *et al.* (ed.): *The earth as Transformed by Human Action*.

BERGUER, M. (1989): "Vers des nouveaux types de rapports villes-campagnes. La production des espaces périurbains en France et dans les pays d'économie développée". *Strates* 4: 89-106.

BERKES, F.; FOLKE, C. (ed.) (1997): *Linking Social and Ecological Systems*. Cambridge: Cambridge University Press.

BERRY, T. (1998): *The Dream of the Earth*. San Francisco: Sierra Club Books.

BERT, G. D. (1992): "Les principaux types de sapinières (*Abies alba* Mill) dans le massif du Jura (France et Suisse). Étude phytoécologique". *Ann. Sci. For.* 49: 161-183.

BERT, G. D. (1993): "Impact of ecological factors, climatic stresses, and pollution on growth and health of silver fir (*Abies alba* Mill.) in the Jura mountains: an ecological and dendrochronological study". *Acta Ecologica* 14 (2): 229-246.

BERTRAN, J. (1999): *La ciutat i el medi natural*, a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència. pp. 170-185.

BERTRAND, G. (1992): "Le paysage: L'irruption du sensible dans les politiques d'environnement et d'aménagement". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 33-34 (7): 315-317. Número especial dedicat a Lluís Casassas i Simó (I i II).

BERTRAND, G. (2000): *El paisaje y la geografía, una nueva cita (Rendez-vous)*. Projecte d'article proposat a la *Revista Treballs de la Societat Catalana de Geografia*. Mimeografiat.

BERTRAND, C.; BERTRAND, G. (any?): *Le géosystème: un espace-temps anthropisé. Esquisse d'une temporalité environnementale*. Toulouse: Institut Toulousain du Paysage. Université de Toulouse.

BEVER, D. N. (1981): *Northwest Conifers. A Photographic Key*. Portland: Binford & Mort.

BHARE, C. J.; HUTCHINSON, C. F.; UNRUH, J. D. (2000): "Land use vs. climate as causes of vegetation change: a study in SE Arizona". *Global Environmental Change* 10: 47-55.

BIFANI, P. (1992): "Desarrollo sustentable, población y pobreza: Algunas reflexiones conceptuales". Conferencia magistral en el Congreso Iberoamericano de Educación Ambiental. Guadalajara, México. Noviembre.

BLAIKIE, P.; BROOKFIELD (1987): *Land Degradation and Society*. London: Methuen.

BLANCHARD, R. (1925): *Assaig de Geografia Humana de la Muntanya*. Centre Excursionista de Catalunya.

BOADA, M.; RIERA, S. (1972): "La Fauna del Baix Montseny. Aus i mamífers". Exposició organitzada per l'Associació La Salle i patrocinada per l'Ajuntament de Sant Celoni.

BOADA, M.; PANAREDA, J. M. (1975): *Tot Catalunya. Geografia Física Il·lustrada*. Sant Vicenç dels Horts: Diàfora.

BOADA, M. (1980): *Estudi sobre els usuaris pedagògics de la vall de Santa Fe. Impactes i possibles alterantives*. Els espais naturals a Catalunya. Barcelona: Servei de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona.

BOADA, M. *et al.* (1981): "Sobre la presència de *Sorex araneus* (Mammalia, Insectivora) en el Montseny (Cataluña)". *Publicaciones del Departamento de Zoologia* 7: 89-91. Barcelona: Universitat de Barcelona.

BOADA, M. (1982): *Fauna del Vallès*. Granollers: Centre de Documentació.

BOADA, M. (1985): "El paisatge natural vallesà". *Annals del CEEM. El medi natural del Vallès* 1. I Col.loqui de Naturalistes Vallesans.

BOADA, M. (1987): "Fauna forestal, estructura i relacions tròfiques". *Annals del CEEM. El medi natural del Vallès* 2. II Col.loqui de Naturalistes Vallesans.

BOADA, M. (1987): *Fauna i home al Montseny i al Montnegre*. Santa Maria de Palautordera: Ajuntament de Santa Maria de Palautordera.

BOADA, M.; GORDI, J. (1987): "L'evolució del paisatge vegetal des de l'antiguitat fins al s. XVIII al Vallès Oriental". *Notes 7*: 77-87.

BOADA, M. (1987): *10 anys d'educació ambiental activa. Perspectiva escolar, 116. Natura i educació*. Barcelona: Rosa Sensat. pp. 11-14.

BOADA, M. (1988): "Orígens de Montseny contemporani". *Vents 30*. Fogars de Montclús.

BOADA, M. *et al.* (1989): *Where to watch birds in Catalonia*. Barcelona: Lynx Edicions.

BOADA, M. (1990): *Impacte antròpic al poblament faunístic dels massissos del Montseny i del Montnegre*. I Congreso de Ciencia del Paisaje. Barcelona: SGEP, Universitat de Barcelona. pp. 373-388.

BOADA, M. (1990): *Arboretum: l'arbreda del Montseny*. Santa Maria de Palautordera. Santa Maria de Palautordera: Font+Diestre.

BOADA, M. (1990): "El Montseny: home i població". *Serra d'Or 363*: 19-24

BOADA, M. (1990): "El Tardiglaciari al massís del Montseny". *Revista de Girona 141*: 64-69.

BOADA, M. (1991): "Alguns aspectes de l'alzina, *Quercus ilex*, en el massís del Montseny". *Notes de Geografia Física*: 9-15. Bellaterra: Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional. Àrea de Geografia Física. Universitat de Barcelona.

BOADA, M. (1991): "Un pomarium a la regió del Montseny-Guillerics". *Revista de Girona 145*: 80-84.

BOADA, M.; CALBET, F.; CAÑADAS, F. (1991): *Arbres de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, Obra Social.

BOADA, M. (1991): "Aproximació als ambients naturals de la comarca del Vallès Oriental". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 31: 11-36.

BOADA, M. (1992): *Llegendes del Montseny*. Figueres: Jenar Fèlix.

BOADA, M. (1992): "Alguns aspectes del faig, *Fagus sylvatica*, en el massís del Montseny". *Monografies del Montseny* 7. Viladrau: Amics del Montseny.

BOADA, M. (1993): "Alguns aspectes del castanyer, *Castanea sativa* Mill., en el massís del Montseny". *Monografies del Montseny* 8: 81-92. Viladrau: Amics del Montseny.

BOADA, M. (1993): *Els valors naturals del massís del Montseny. Crònica d'Ensenyament, 59. El Montseny Interdisciplinari*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. pp. 34-36.

BOADA, M. (1993): *El massís del Montseny*. El medi natural a les comarques gironines. L'estat de la qüestió. Girona: Diputació de Girona. pp. 427-464.

BOADA, M.; GORDI, J.; PINTO, J.; VILAR, LL. (1993): "Aproximació a l'evolució del paisatge vegetal a les comarques de la Selva i el Vallès. Geografia històrica i història del paisatge". *Estudi General* 13. Girona: Universitat de Girona.

BOADA, M. *et al.* (1995): *Dotze Paisatges Catalans*. Figueres: Brau.

BOADA, M. (1995): *Primavera al Montseny. Una aproximació al medi natural i humà*. Tarragona: El Mèdol.

BOADA, M. (1995): "Nature Protection in the Catalan Area". *Catalònia* 42: 26-28. Barcelona: Centre Unesco.

BOADA, M. (1995): "Montseny: medi i home". Curs març-juliol de 1995.

BOADA, M. (1995): *Història de l'Educació Ambiental a Catalunya*. Barcelona: Fundació Pineda. pp. 7-15.

BOADA, M. (1995): *El Medi Natural del Vallès Oriental. La Transformació del Vallès Oriental*. Barcelona: Caixa de Catalunya. pp. 29-70.

BOADA, M.; PLANAS, J. (1995): "Tourism and the environment", a *International Conference: Educating for Sustainable Tourism*. Ljubljana. pp. 29-34.

BOADA, M. (1995): "Montseny, focs de l'estiu de 1994". *Monografies del Montseny* 10. Viladrau: Amics del Montseny.

BOADA, M. (1996): "Boscós i externalitats. Silvicultura". *Revista del Centre de la Propietat Forestal* 13:1.

BOADA, M. (1996): "Història ambiental, una nova història". *Treb. Cent. Hist. Nat. Conca de Barberà* 1: 91-96.

BOADA, M. (1996): "Parques Naturales en Catalunya. Origen y actualidad", a *I Forum de Política Forestal*. Barcelona: Centre Tecnològic Forestal del Solsonès. pp. 119-121.

BOADA, M. (1996): "Paisatge i Biodiversitat, elements essencials del patrimoni social i cultural". *L'erol, revista cultural del Berguedà* 50: 37-39.

BOADA, M. (1997): "La comunicación forestal: análisis de la situación actual, riesgos y oportunidades". *I Fòrum de Política Forestal, 1996*. Centre Tecnològic del Solsonès.

BOADA, M. (1997): "Parques Naturales en Catalunya. Origen y actualidad". *I Fòrum de Política Forestal, 1996*. Centre Tecnològic del Solsonès.

BOADA, M. (1997): "Riscos globals i mortalitat associada, al massís del Montseny". *Monografies del Montseny* 12. Viladrau: Amics del Montseny.

BOADA, M. (1997): "Concepció i percepció del medi. Perspectiva històrica i actual". *Aixa* 8: 7-22. Arbúcies: Museu etnològic del Montseny, La Gabella.

BOADA, M. (1997): "La evolución de los bosques en Catalunya". *Ecosistemas* 20/21: 18-23.

BOADA, M. (1998): *Evolució històrica del medi ambient al vallès oriental*. Mollet del Vallès: Escola Universitària Politècnica del Medi Ambient.

BOADA, M.; ULLASTRES, H. (1998): *El massís del Montseny. Guia per a visitar-lo*. Figueres: Brau.

BOADA, M. (1998): "Eduación Ambiental Todos". *¿Profesionalizar la Educación Ambiental? Segundo Congreso Iberoamericano de Educación Ambiental tras la huella de Tbilisi*. Universidad de Guadalajara. pp. 61-68.

BOADA, M.; SAURÍ, D. (1999): *Canvi ambiental global des de la Geografia*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Mimeografiat.

BOADA, M. (1999): "Dinàmica, conservació i gestió del medi: peces clau d'un necessari futur durable", a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 10-25.

BOADA, M. (1999): "Canvi ambiental global. Una perspectiva històrica. El Montseny com a exemple". *Monografies del Montseny* 14: 93-110. Viladrau: Amics del Montseny.

BOADA, M. (1999): "Natura 2000 and Forestry in the Mediterranean Basin". *EFI News* 2(7): 12.

BOADA, M. (2000): "Biodiversitat: un indicador de qualitat". *Hàbitats* 1: 20-26. Institut d'Estudis Andorrans. Centre de Biodiversitat.

BOADA, M.; RIVERA, M. (2000): "*L'origen dels espais naturals protegits*". *Medi Ambient, Teconologia i Cultura* 27. El futur dels espais naturals. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient.

BOADA, M. (2000): *Canvi Ambiental Global. Una aproximació als paisatges actuals. La Transformació del Paisatge*. Olot: Museu Comarcal de la Garrotxa; Parc Comarcal de la Garrotxa i Fundació Caixa de Sabadell. pp. 4-9.

BOADA, M.; FERNÁNDEZ, J. (2000): "El Medi Ambient a Andorra. Aproximació al seu coneixement". *Monogràfics de Geografia* 6. Govern d'Andorra. Ministeri d'Educació, Joventut i Esports.

BOADA, M. (2001): *Història Forestal de Catalunya*. (en premsa).

BOLÒS, J. (1980): *Com veieren els PPCC alguns viatgers del segle XVI. Episodis d'Història*. Barcelona: Dalmau.

BOLÒS, O. (1993): "La funció dels pins en el paisatge dels Països Catalans". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 35(8): 17-23. Número especial dedicat a Lluís Casassas i Simó (III).

BONDI, L. (1992): "Gender symbols and urban landscape". *Progress in Human Geography* 16: 157-170.

BONHOTE, J. (1998): *Forges et forêts dans les Pyrénées ariégeoises –pour une histoire de l'environnement*. Aspet: PyreGraph.

BOORSTIN, D. J. (1989): *Los Descubridores*. Barcelona: Crítica.

BORJA, J. *et al.* (1990): *Las grandes ciudades en la década de los noventa*. Madrid: Sistema.

BORJA, J. (1992): "La necessitat d'una estructuració regional. Europa: ciutats i territori". *Quadern Central* 15: 68-73.

BORRAS, M.; PERALES, E. (1990): *La merda a Catalunya*. Llibres de l'índex, capítol II, pp. 51-70.

BORRÀS, B.; PARÉS, E. (1999): *Els espais naturals protegits*, a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 148-185.

BOSCH, A.; LLORENS, J. M.; RUEDA, J. M. (1991): "La Feixa Llarga (Arbúcies): un testimoni de la presència de comunitats ramaderes prehistòriques al Montseny". *Monografies de Montseny* 6: 107-116. Viladrau: Amics del Montseny.

BOSERUP, E. (1984): *Población y cambio tecnológico*. Barcelona: Crítica.

BOWLER, P. J. (1993): *The Environmental Sciences*. New York: W. W. Norton & Company.

BRANG, P. (1998): "Early seedling establishment of *Picea abies* in small forest gaps in the Swiss Alps". *Can. J. For. Res.* 28: 626-639.

BRETON, F. (1993): "Formes de vida a la muntanya". *Aixa* 5. Arbúcies: La Gabella, Museu Etnològic del Montseny.

BRETON, F.; SAURÍ, D. (1998): *La mediterrània. Forces socioeconòmiques*. Medi Ambient Tecnologia i Cultura 21. El canvi global i la mediterrània. Barcelona: Departament de Medi Ambient.

BRINGUE, J. M. (1995): *Comunitats i béns comunals al Pallars Sobirà, segles XV-XVIII*. Barcelona: Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives, Universitat Pompeu Fabra. Tesi doctoral.

BRITISH RAILWAY BOARD (1976): *Environmental and social impact study* (ENOSIS). Strategic Planning Studies.

BROWN, L. (1986): *State of the world 1986*. Londres: Worldwatch Institute, W. W. Norton.

BROWN, L.R.; FLAVIN, C.; FRENCH, H. (1997): *L'estat del món 1997*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya.

BRU, J. (1988): "Las ciencias sociales ante la problemàtica medioambiental: reflexiones desde una vivència de la geografia humana". *Mientras tanto* 34: 103-110.

BRUNDTLAND, G. H. (1988): *Nuestro futuro común*. Madrid: Alianza.

BRUNHES, J. (1920): *Human Geography, an Attempt at a Positive Classification: Principles and Examples*. Chicago: Brown and Elwood.

BRUNHES, J. (1947): *La Géographie Humaine*. Paris: Presses Universitaires de France (2a. edició; l'edició original és de 1920).

BRYBER, G. (1991): "Implementing Global Environmental Agreements". *Policy Studies Journal* 19(2). Carbondale: Policy Studies Organization, Iowa University and Southern Illinois University.

BURJACHS, F.; RUEDA, J. M. (1987): "L'ocupació humana de la depressió de la Selva en el pleistocè". *Aixa* 1: 7-22. Arbúcies: La Gabella, Museu Etnològic del Montseny.

BURTON, I.; KATES, R. W.; WHITE, G.F. (1978): *Natural extremes and social resilience, a The Environment as Hazard*. Nova York: OUP. pp. 203-223.

BURTON, M. (1978): *Guía de los mamíferos de España y de Europa*. Barcelona: Omega.

BUTTEL, F. H. (1986): "Sociologie et environnement: la lente maturation de l'ecologie humaine". *Revue Internationale des Sciences Sociales* 109: 359-380.

CALDWELL, J. (1984): "Desertification: demographic evidence, 1973-83". *Occasional Paper* 37. Australian National University.

CALVO, F. (1984): "La geografía de los riesgos". *Geocrítica* 54.

CAMARASA, J. M. (1986): *El Botànic Joan Minuart (1693-1768)*. Sant Celoni: Annex al Programa de la Festa Major de Sant Celoni, Setembre de 1986.

CANADELL, J.; WALKER, W.; STEFFEN, W.; INGRAN, J. (1999): *The Terrestrial Biosphere and Global Change*. Cambridge: Cambridge University Press. Volum de síntesi.

CANALS, P. (1999): *La Unió Europea i la protecció dels espais naturals*, a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 132-147.

CANO, F.; CUENCA, M.; SAURÍ, D. (1984): *El medi rural i les activitats agràries al Montseny*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Servei de Parcs Naturals.

CANYAMERES, I. *et al.* (1961): *El Vallès, rigor i bellesa*. Barcelona: Biblioteca Selecta.

CAPEL, H.; URTEAGA, L. (1991): *Las nuevas geografías*. Barcelona: Salvat. Temas Clave.

CAPRA, F.; STEINDL-RAST, D.; MATUS, T. (1994): *Pertenecer al Universo. Encuentros entre Ciencia y Espiritualidad*. Madrid: EDAF.

CARCELLER, X. (1992): *L'ordenació urbanística i els Parcs naturals*. Barcelona: UPC, Escola d'Arquitectura. Tesi doctoral, volums I i II.

CARCELLER, X. (1999): *Territori, espais naturals i biodiversitat*, a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 120-131.

CARRERAS, I. *et al.* (1990): *La població i el poblament al Vallès Oriental*. La Garriga: Rourich / Contrapunt.

CASAS, J. M. (1992): "Algunes notes sobre Salvador Llobet i la història de la geografia espanyola del seu temps". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 32:17-26. Número especial dedicat a la memòria del doctor Salvador Llobet (III).

CASASSAS, L. (1991): "Aproximació a l'estudi de la bibliografia de Salvador Llobet". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 30: 63(353)-77(367). Número especial dedicat a la memòria del doctor Salvador Llobet i Reverter (I).

CASTEJON, R. (1992): "Recordant el Dr. Llobet, professor de geografia". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 32: 27-29. Número especial dedicat a la memòria del doctor Salvador Llobet (III).

CASTELLÓ, J. I. (1990): "El Montseny, parc nacional de Catalunya". *Monografies del Montseny* 5. Viladrau: Amics del Montseny.

CASTELLS, M. (1998): *La era de la informació*. Economía, sociedad y cultura. Madrid: Alianza Editorial.

CATALÀ, P. (1991): "Salvador Llobet, articulista des de París (1930-31)". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 30: 79(369)-85(375). Número especial dedicat a la memòria del doctor Salvador Llobet i Reverter (I).

CATTON, W. R.; DUNLAP, R. E. (1978): "Environmental sociology: a new paradigm". *Am. Sociol.* 13: 41-49.

CEE (1990): *El libro verde sobre el medio ambiente urbano. Comunicación de la Comisión al Consejo y al Parlamento.*

CEE (1992): *V Programa comunitari de política i actuació en matèria de medi ambient i de desenvolupament sostenible.*

CELECIA, J. (1994): "La ciutat, un sistema al límit". *Tots, Quaderns d'Eduació Ambiental.* Centre Unesco de Catalunya.

CEVASCO, R.; POGGI, G. (2000): "L'Alpe, L'arbre et le lait. Pour une valorisation environnementale et culturelle des produits de terroir de la montagne Ligure (Italie)". *Sud-ouest européen* 7: 35-48.

CHALINE, J. (1982): *El Cuaternario. La historia humana y su entorno.* Madrid: Akal.

CHOMSKY, N.; HEINZ D. (1995): *La sociedad global. Educación, mercado y democracia.* 2a. ed. México: Joaquín Mortiz.

CLARK, W. C.; MUNN, R. E. (ed.) (1986): *Sustainable development of the biosphere.* Cambridge: Cambridge University Press.

CLARK, W. (1988): *The Human Dimensions of Global Environmental Change. A Committee on Global Change (U.S.), Towards an understanding of global change: Initial Priorities for the US Contributions to the IGBP.* Washington DC: National Academy Press.

CLAVAL, P. (1974): *L'evolució de la geografia humana.* Barcelona: Oikos-Tau.

COLBY, M. E. (1990): *Environmental management in development. The evolution of paradigms.* Washington, D. C.: The World Bank. World Bank discussion papers: 80.

COLGLAZIER, E. (1991): "Scientific Uncertainties, Public Policy, and Global Warming: How sure is Sure Enough?" *Policy Studies Journal* 19(2). Carbondale.

COLLIS, J. (1989): *La Edad del Hierro en Europa*. Barcelona: Labor.

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES (1992): *Cap a un desenvolupament sostenible*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient. Programa de la Comunitat Europea sobre política i acció en relació amb el medi ambient i amb el desenvolupament sostenible.

COMMONER, B. (1990): *Makingpeace with the planet*. Nova York: Pantheon.

CORRALIZA, J. A. (1987): "La ciudad y la calidad de vida: una introducción". *Documentació social* 67: 9-20.

COSTUMARI CATALÀ (1980): *Usos i costums de bon pagès. Sobre boscos i arbredes*. Barcelona: Edicions del Cotal (ed. facsímil).

CRAIX, K. H. (1977): "Multiple scientific paradigms in environmental psychology". *International Journal of Psychology* 12: 147-157.

CROIX, N. (1988): "L'Homme et la terre dans l'ouest français: Mutations et devenir". *Cahier Nantais* 30-31: 23-33. Nantes: Université de Nantes, Institut de Géographie et d'Amenagement Regional.

CROS, R. M. (1985): *Flora briològica del Montnegre*. Barcelona: Institut d'estudis Catalans.

CUELLO, J.; VIDAL, A. M. (1986): *Antología de historia de la biología. Desde la antigüedad al siglo XVII*. Vol. I. Barcelona: Promociones Publicaciones Universitarias.

DALY, H. E. (1990): "Toward some operational principles of sustainable development". *Ecological economics* 1(2): 1-6.

DANTÍ, J. (1981): *Granollers i comarca. Als segles XVI i XVIII: Evolució demogràfica i econòmica*. Granollers: Montblanc-Martin.

DANTÍ, J. (1988): *Terra i població al Vallès Oriental. Època moderna. El creixement demogràfic i econòmic als segles XVI i XVIII*. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.

DAVASSE, B.; GALOP, D.; RENDU, C. (1997): *Paysages du Néolithique à nos jours dans les Pyrénées de l'Est d'après l'écologie historique et l'archéologie pastorale, a: La dynamique des paysages protohistoriques, antiques, médiévaux et modernes*, XVII. Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. pp. 577-599.

DAVASSE, B. (2000): *Forêts charbonniers et paysans dans les pyrénées de l'est du moyen age à nos jours. Une approche géographique de l'histoire de l'environnement*. Toulouse: GEODE.

DE CAMPS, J. (1969): *Història de l'agricultura catalana*. Barcelona: Tàber.

DE CRESCENZO, L. (1986): *Historia de la Filosofía Griega*. Barcelona: Seix Barral.

DE CRESCENZO, L. (1987): *Historia de la Filosofía Griega, segunada parte*. Barcelona: Seix Barral.

DEBELL, D. S.; FRANKLIN, J. F. (1988): "Thirty-six years of tree population change in an old-growth Pseudotsuga-Tsuga forest". *Can. J. For. Res.* 18: 633-639.

DEFFONTAINES, P. (1948): *El Mediterráneo. Estudio de Geografía Humana*. Barcelona: Juventud.

DEFFONTAINES, P.; DURLIAT, M. (1957): *Espagne du levant. Catalogne, Balears, Valence*.

DEFFONTAINES, P. (1958): *Geografia de Catalunya*. Vol. I. Barcelona: Aedos.

DEFFONTAINES, P. (1978): *Geografia dels Països Catalans*. Barcelona: Ariel.

DEMAGEON, A. (1927): "La géographie de l'habitat rural". *Annals de géographie*: 1-23 i 97-114.

DEMESTRES, N.; HOSPITAL, L. (1994): *La gestió de la Diputació al parc natural del Montseny en relació a l'activitat primària*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Tesina.

DEMONTZEY, P. (1894): *L'extinction des torrents en France par le reboisement*. XI. Publié sous les auspices de la Direction des Forêts.

DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT (1994): "Àmbits territorials i problemes ambientals a Catalunya. De Josep M. Camarasa". *Quaderns de Medi Ambient* 1.

DESPLANQUE, C.; ROLLAND, C.; MICHALET, R. (1998): "Dendroécologie comparée du sapin blanc (*Abies alba*) et de l'épicéa commun (*Picea abies*) dans une vallée alpine de France". *Can. J. For. Res.* 28: 737-748.

DESPLANQUE, C.; ROLLAND, C.; MICHALET, R. (2000): "Extreme tree rings in spruce (*Picea abies* [L.] Karst.) and fir (*Abies alba* Mill.) stands in relation to climate, site, and space in the southern French and Italian Alps". *Arctic, Antarctic, and Alpine Research* 1(32): 1-13.

DEYOE, D. R.; TUNG, C. H. (1991): "Dormancy induction in container-grow *Abies* seedlings: Effects of environmental cues and seedling age". *New Forests* 5: 13-22.

DÉZERT, B. (1991): "Métropolisation et exurbanisation. Causes et conséquences géographiques de la métropolisation et de l'exurbanisation". *Bulletin de l'Association Géographique Française*. pp. 133-138.

DIAZ-GUERRERO, R. (1991): "Historic-sociocultural Premises and Global Change". *International Journal of Psychology* 26(5).

DIÉGUEZ, M. (1971): *El bosque en el Silvetum del Montseny*. Barcelona: Diputació Provincial de Barcelona, Servicio Forestal.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (1977): *Memòria del Pla Especial del Parc Natural del Montseny*.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA I FUNDACIÓ LA CAIXA (1994): *Ecociutat: estratègies per a una ciutat sostenible*.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (1994): *El Montseny i el futur. Debat sobre l'ordenació del parc natural del Montseny*. Barcelona: Servei de Parcs Naturals.

DIXON, J. A.; FALLON, L. A. (1991): "El concepto de sustentabilidad: sus orígenes, alcance y utilidad en la formulación de políticas", a VIDAL, J. (comp.): *Desarrollo y medio ambiente*. Santiago de Chile: CIEPLAN.

DOBSON, A. (1990): *Green Political Thought*. Londres: Harper Collins.

DOLLFUS, O. (1978): *El análisis geográfico*. Barcelona: Oikos-Tau.

DOUGLAS, M. (1990): "Risk as a forensic resource". *Daedalus* 6: 1-16.

DRAIN, M. (1998): "Les specificités du paysage méditerranéen", a Arias Abellón, J.; Fourneau, F. (ed.): *El Paisaje Mediterráneo*. Granada: Universidad de Granada y Junta de Andalucía. pp. 21-32.

DRAPER, J. (1929): *Contribución al estudio del bocio. El bocio en el Montseny*. Barcelona.

DRIVER, F. (1992): "Geography's empire: Histories of geographical knowledge". *Environment and Planning D: Society and Space* 10: 23-40.

DUBOIS, C.; IZARD, V.; MÉTAILIÉ, J. P. (1997): "Archéologie de la forêt charbonnée: questions et méthodes, illustrées par l'exemple du site de Lercoul (Ariège)", a:

La dynamique des paysages prothistoriques, antiques, médiévaux et modernes, XVII. Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. pp. 525-540.

DUMOLARD, P. (1975): "Región y regionalización. Una aproximación sistemática". *L'espace Géographique* 2(4): 93-111.

DUNLAP, R. E. (1997): *The evolution of environment sociology*, a REDCLIFT, M.; WOODGATE, G., (ed.): *The International Handbook of Environment Sociology*. Edward Elgar. pp. 21-39.

DUPAQUIER, J. (any?): *Le plein rural en France*. pp. 351-364.

ECKERSLEY, R. (1992): *Environmentalism and Political Theory*. Londres, UCL.

Economía y modos de apropiación: una tipología ecologico-económica de productos rurales. *Economía Informa* 253: 56-64.

EDLIN, H. (1982): *Clave de los arboles de Europa*. Barcelona: Omega.

EHRlich, P. (1970): *Population resources and environment*. San Francisco: W. Freeman and Company.

EHRlich, P. (1971): *La explosión demográfica: el principal problema ecológico*. Barcelona: Salvat.

EHRlich, P. H. (1997): *A World of Wounds: Ecologists and the Human Dilemma*, Germany: Oldendorf/Luhe, Ecology Institute.

EHRlich, P. R. (1989): "The limits to substitution: Meta resource depletion and new economic-ecological paradigm". *Ecological economics* 1, 1: 10.

EHRlich, P. (1994): *La explosión demográfica: El principal problema ecológico*. Barcelona. Salvat.

ELIADE, M. (1981): *Tratado de historia de las religiones, Morfología y dinámica de lo sagrado*. Madrid: Cristiandad.

ELLENBERGER, F. (1989): *Historia de la geología. De la antigüedad al siglo XVII*. Vol. I. Barcelona: Labor.

EMEL, J.; WOLCH, J. (1998): *Animal Geographies. Place, Politics, and Identity in the Nature-Culture Borderlands*. London: Verso.

ESTALELLA, H. (1984): *La propietat de la terra a les comarques gironines*. Girona: Col·legi Universitari de Girona.

FARRERES, M. (1929): *El Montseny. Su presente y su porvenir*. Barcelona: Garrofé.

FARRERAS, M. (1929): *El Montseny. Monografía de esta montaña*. Barcelona.

FERNÁNDEZ, J. (1998): *El hombre de Picos de Europa. Pedro Pidal, marqués de Villaviciosa: fundador de los parques nacionales*. Madrid: Caja Madrid.

FERNÁNDEZ, M.; MASGRAU, R. (1989): *Vallès Oriental. Paisatge. Població. Economia. Història. Art. Tradicions*. Granollers: Barcanova.

FERNÁNDEZ, J. (1999): *El ecologismo español*. Madrid: Alianza.

FIGUERAS, N.; MESSEGUER, M. (1996): "L'observatori meteorològic del turó de l'Home". Viladrau. Amics del Montseny. *Monografies del Montseny* 11: 105-114.

FINKLIN, A. I. (1983): *Weather and Climate of the Selway-Bitterroot Wilderness*. Idaho: University Press of Idaho.

FISCHER, W. C.; KAPLER SMITH, J. (1997): *Fire Ecology of the Forest Habitat Types of Northern Idaho*. Ogden: Intermountain Research Station.

FOLCH, R.: *Natura, ús o abús? Llibre Blanc de la Gestió de la Natura als Països Catalans*. Barcelona: Barcino.

FONT, I. (1988): *Historia del clima de España. Cambios climáticos y sus causas*. Madrid: Instituto Nacional de Meteorología.

FONT, X. (1983): *Estudio de las mineralizaciones del macizo Montseny-Guilleries y su aplicación en la prospección geoquímica de redes de drenaje*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Facultat de Geologia, Departament de Prospecció Geològica i Geofísica.

FONT, J.; MAJORAL, R. (2000): "Espacios naturales de protección especial en Catalunya". *Geografía y Espacios Protegidos*. Madrid: AGE.

FONT, N. (1989): *Els boscos de propietat municipal: criteris per la millora la rendabilitat en les explotacions de fusta. El cas del Ripollès*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Tesi doctoral.

FONTBOTÉ, J. M.; RIBA, O. (1957): "Observaciones sobre la morfología y los fenómenos periglaciares cuaternarios y actuales de los altos valles del Ter i del Freser". *Inqua. Résumés des communications*. Madrid.

FRANK, J; PLAIXATS, J.; SELITGMAN, M. G. (any?): *Agriculture, ecosystem and environment*. Vol. 77. EEUU: Selier. pp. 267-273.

FRANKLIN, J. F.; HALPERN, C. B. (1990): "Phisiognomic development of *Pseudotsuga* forests in relation to initial structure and disturbance intensity". *Journal of Vegetation Science* 1: 475-482.

FRAZER, J. G. (1944): *La rama dorada*. México: Fondo de Cultura Económica.

FREUDENBURG, W. R. (any?): *Heuristics, Biases, and the Not-So-General Publics: Expertise and Error in the Assessment of Risks*. pp. 229-249.

FRUIT, J. P. (1990): "Les sociétés rurales en France. L'apport de les recherches géographiques (198-1987)". *Geographie Societe* 10: 53-77.

FUNTOWICZ, S.; RAVETZ, J. R. (1993): *Epistemología política. Ciencia con la gente*. Buenos Aires: Centro Editor de America Latina.

GALOBART DURAN, LL. (1983): *El paisatge del Vallès*. Santa Eulàlia: I. G. Sta. Eulàlia.

GALLARDO, A.; RUBIO, S. (1930): *La Farga catalana*. Barcelona: Rafael Dalmau.

GARCIA, M. D.; NOGUE, J.; ALBET, A. (1992): *La práctica de la geografía en España (1940-1990)*. Barcelona: Oikos-Tau.

GARCÍA RAMON, M. D.; TULLA I PUJOL, A.; VALDOVINOS, N. (1995): *Geografía Rural*. Madrid: Síntesis. Col·lecció Espacios y Sociedades.

GARCÍA, R. (1994): "Interdisciplinareidad y sistemas complejos", a LEFF, E. (ed.): *Ciencias Sociales y Formación Ambiental*. Gedisa. pp. 185-224.

GARRIGA I ANDREU, J. (1990): *El Vallès Oriental. Estudi d'una comarca*. Granollers: Consell Comarcal del Vallès Oriental.

GIRALT, E. (1996): *Contribució a una Bibliografia per a la Història de la Ramaderia i la Veterinària als Països Catalans. IV Col·loquis d'Història Agrària*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Centre d'estudis històrics internacionals.

GIRARD, J. (1871): *La photographie appliquée aux études géographiques*. Paris: Savyn.

GLACKEN, C. J. (1967): *Traces of Rhodian Shore*, Berkeley: University of California Press.

GLACKEN, C. J. (1996): *Huellas en la playa de Rodas*, Barcelona: Serbal.

Global change. Relating land use and global land cover change. California: University of California. IGBP Report n. 24.

GODELIER, M. (1978): "L'appropriation de la nature". *La Preseé* 198: 7-50.

GÓMEZ, A.; LÓPEZ, D.; PANAREDA, J. (1993): *Nuevos métodos y técnicas para el estudio de los procesos naturales. Una perspectiva desde la geografía física*, XIII. Congreso Nacional de Geografía.

GÓMEZ-POMPA, A.; KAUS, A. (1992): "Taming the wilderness myth". *Bioscience* 42: 271-279.

GÓMEZ MENDOZA, J. (1990): "Per una geografia regional renovada". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 21: 51-71.

GÓMEZ, J.; ORTEGA, N. (dir.) (1992): *Naturalismo y geografía en España (desde mediados del siglo XIX hasta la guerra civil)*. Madrid: Fundación Banco Exterior.

GÓMEZ MENDOZA, J. (1992): *Ciencia y política de los montes españoles (1848-1936)*. Madrid: ICONA.

GÓMEZ MENDOZA, J. (1993): "Los geógrafos y el primer reconocimiento forestal del Pirineo catalán". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 35, VIII: 61-75. Número especial dedicat a Lluís Casassas i Simó (III).

GÓMEZ ORTIZ, A. (1991): "Salvador Llobet, geógrafo físico". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 27: 23-24.

GONZÁLEZ BERNALDEZ, F. (1981): *Ecología y paisaje*. Madrid: Blume.

GONZÁLEZ GAUDIANO, E.; ALBA, A. DE (1996): "From apodictic to paralogy: New meanings o environmentally literate citizenship: A view from Mexico". *International Reseach in Geographycal and Environmental Education* (5)2: 140-143. Australia: Queensland University of Technology.

GORDI, J.; MAS, J. (1984): *Boscós i brolles del Vallès. Aproximació a la vegetació del torrent de can Gurri*. Argentona: L'Aixernador. Col·lecció Torrent de la Feu.

GOTLIEB, Y. (1996): *Development, environment and global dysfunction. Toward sustainable recovery*. St. Lucie Press, Delray Beach.

GRAHAM SMITH, L. (1994): *Impact Assessment and Sustainable Resource Management*. New York: John Wiley and Sons.

GREGORY, D. (1981): "Human agency and human geography. Transactions". *IBG (NS)* 6, 1: 1-18.

GREGORY, K. J. (1985): *The Nature of Physical Geography*. Londres: Arnold.

GREGORY, P. J.; INGRAM, J. S. I. (1996): "The contribution of the Soil Organic Matter Network (SOMNET) to GCTE", a Wilson, D. S. Po.; Smith, P.; Smith, J. U. (ed.): *Evaluation of Soil Organic Matter Models*. Vol. I 38. Heidelberg: Springer-Verlag. NATO ASI Series. pp. 13-26.

GRIVÉ, M. (1998): *Temes d'història local*. Sant Celoni: Secció d'Història del Centre d'Estudis i Documentació del Baix Montseny.

GUA, R. (1997): "Crítica al ecologismo racial estadounidense". *Memoria* 103 (setembre). México.

GUIMARAES, R. P. (1994): "El desarrollo sustentable: ¿propuesta alternativa o retórica neoliberal?". *Eure* 61, vol. XX.

GUISSET, C.; MORICHON, D. (1991): "Evolution reciproque des biocenoses et des activites humaines". *Documents Scientifiques* 3. Olette: Association Gestionnaire de la Réserve Naturelle de Py.

GUTBROD, K. (1987): *Historia de las antiguas culturas del mundo. Arqueología*. Barcelona: Serbal.

GUTIÉRREZ, R. (1996): *Introducción al método científico*. México: Esfinge.

GUTIÉRREZ, V. E.; TICÓ DURAN, A. (1991): "Un innovador: Salvador Llobet". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 30: 109(399)-126(416). Número especial dedicat a la memòria del doctor Salvador Llobet i Reverter (I).

HAKAN, H.; QINGHONG, L. (1991): "Gap structure, disturbance and regeneration in a primeval *Picea abies* forest". *Journal of vegetation Science* 2: 391-402.

HAO, W. M.; LIU, M.; WARD, D. E. (1994): "Impact of deforestation on biomass burning in the tropics", a MATHAI, C. V. (ed.): *Global Climate Change. Science, Policy, and Mitigation Strategies*. Phoenix, Arizona: Arizona Public Service Company. pp. 273-278.

HALFORD, G.; SHEEHAN, P. (1991): "Human Response to Environmental Changes". *International Journal of Psychology* 26, V.

HARDIN, G. (1968): "The tragedy of the commons". *Science* 162.

HARTSHORNE, R. (1951): "The Nature of Geography". *Annals of the Association of American Geographers*, vol. XXIX.

HARTSHORNE, R. (1991): "El concepto de geografía como ciencia del espacio: de Kant y Humboldt a Hettner". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 18: 31-54.

HARVEY, D. (1976): "Geografía y teoría revolucionaria". *Geocrítica* 4.

HAWKES, J. (1982): *El Hombre, Las culturas de la Antigüedad*. Madrid: Aguilar.

HAWKING, S. W. (1988): *Història del temps. Del big bang als forats negres*. Barcelona: Crítica.

HAWLEY, A. H. (1950): *Human Ecology: A Theory of Community Structure*. Ronald.

HAWLEY, A. H. (1978): *Urban Society: an Ecological Approach*. New York: John Wiley and sons.

HAWLEY, A. H. (1986): *Human Ecology: a Theoretical Essay*. Chicago: The University of Chicago Press.

HOFGAARD, A. (1993): "Structure and regeneration patterns in a virgin *Pecea abies* forest in northern Sweden". *Journal of Vegetation Science* 4: 601-608.

HÖRNBERG, G.; OHLSOR, M.; ZACKRISSON, O. (1995): "Stand dynamics, regeneration patterns and long-term continuity in boreal old-growth *Picea abies* swamp-forests". *Journal of Vegetation Science* 6: 291-298.

HUGGET, R. J. (1995): *Geocology an Evolutionary Approach*. London: Routledge.

IGLESIES, J. (1949): *Pere Gil (1551-1622) i la seva Geografia de Catalunya. Seguit de la transcripció del llibre primer de la història catalana en lo qual se tracta de la història o descripció natural, ço és de coses naturals de Catalunya, segons el manuscrit del any 1600*. Barcelona: Quaderns de Geografia.

INGLEHARD, R. (1991): *Changing human goals and values: A proposal for a study of global change*. Michigan: Institute for Social Reseach, University of Michigan, PAGEC. HD-GECP.

INGOLD, T. (1987): *The Apprrropriation of Nature*. Iowa: University of Iowa Press.

JACOBSON, H. K.; PRICE, M. F. (1991): *A Framework for Research on the Human Dimensions of Global Environmental Change*. CISS-ISSC UNESCO.

JAN, I.; LÖTHER, R.; SENGLAUB, K. (1989): *Historia de la biología. Teorías, métodos, instituciones y biografías breves*. Barcelona: Labor.

JANÉ I MARCELLÈS, A. (1991): *Guia de la formació per a l'ocupació*. Granollers: Consell Coordinador del Vallès Oriental.

JANNEAU, G. (1958): *Las artes del fuego*. Barcelona: Vergara.

JEF COTE, J. (1995): *Indicadors de desenvolupament sostenible*. Leicester: Rennes 95.

JOHNSTON, R. J. (1989): *Environmental Problems: Nature, Economy and States*. London: Belhaven Press.

KATES, R. W. (1985): *Hazard Assessment: Art, Science, and Ideology*. Boulder, Colorado: Westview. pp. 251-263.

KAYSER, B. (1993): *Naissance de nouvelles campagnes*. La Tour d'Aigues. Editions de l'Aube.

KILIANM, J.; TRICART, J. (1979): *L'eco-geographie*. París: François Masperò. Col·lecció FM/Herodote.

KIRSCHNER, J. *et al.* (1985): "Carrying capacity, population growth, and sustainable development", a: "Rapid population growth and human carrying capacity: two perspectives". *Word Bank Staff Working Papers* 690.

KUHN, T. S. (1962): *The Structure of Scientific Revolutions*. Chicago: University of Chicago.

LABAREE, J. M. (2000): *Com funcionen les vies verdes? Un manual d'ecologia del paisatge*. Manlleu: Fundació Territori i Paisatge.

La Apropiación Campesina de La Naturaleza: un análisis etnoecológico. Madrid: Universidad Autónoma de Madrid, Facultad de Ciencias. Tesis Doctoral en Ciencias (1994).

Lacan, J. (1979): *The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*. Londres: Penguin Books.

La Catalogne vue par un géographe. Hommage a Pierre Deffontaines (1960).

LACLAU, E. (1993): *Nuevas reflexiones sobre la revolución de nuestro tiempo*. Buenos Aires: Nueva Visión.

LAMBERT, J. (1988): "Moves Towards a Green Future", a: *Into the 21st Century*. Londres: Greenprint, E. Dodds.

LANNER, R. M. (1998): *Seed dispersal in Pinus*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 281-295.

LANGSTON, N. (any?): *Forest Dreams, Forest Nightmares. The Paradox of Old Growth in the Inland West*. Seattle: University of Washington Press.

LATOUR, B. (1988): *The Pasteurization of France*. Harvard University Press.

LEOPOLD, A. (2000): *Una ética de la tierra*. Madrid: Los Libros de la Catarata. Colección Clásicos del Pensamiento Crítico.

LEOPOLD, L. B. (1971): "A procedure for evaluating environmental impact". *U. S. Geological Survey Circular* 645. Washington D.C.: Department of Interior.

LEVY, A. (1990): "Le système résidentiel urbain et son fonctionnement sociosémiotique: connotations sociales de l'espace et styles de vie". *Espaces et sociétés*: 99-113.

LEVY-LEBOYER, C.; DURON, Y. (1991): "Global Change: New Challenges for Psychology". *International Journal of Psychology* 26, V.

LLEBOT, J. E. (1997): *El canvi climàtic*. Barcelona: Rubes Editorial. Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya.

LLOBET, S. (1951): *Granollers. Estudio geográfico y histórico. Compendios de investigación*. Granollers: Alpina.

LLOBET, S. (1968): "El Vallès". *Geografía de Catalunya*. Vol. III. *Geografía comarcal* 2. Barcelona: Aedos.

LLOBET, S. (1990): *El medi i la vida al Montseny. Estudi Geogràfic*. Barcelona: Instituto Juan Sebastián Elcano, Estación de Estudios Pirenaicos, Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

LLOBET, S. (1990): "Gènesi geològica, erosió i periglaciària en el Montseny". *Monografies del Montseny* 5: 79-92.

LLOPIS LLADÓ, N. (1942): *Estudio geológico del valle del Congost*. Barcelona.

LÓPEZ, P. (1997): "El paisaje vegetal de la Comunidad de Madrid durante el holoceno final". *Arqueología, paleontología y etnografía*. Madrid: Consejería de Educación y Cultura, Comunidad de Madrid.

LÓPEZ ONTIVERO, A. (1996): "The recent evolution of Research in Spanish Geography". *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles* 21-22: 109-123. AGE.

LÓPEZ PIÑERO, J. M. (1996): *Bibliografía médica hispánica, 1475-1950*. Vol. V. València: Universitat de València, Instituto de estudios documentales e históricos sobre la ciencia.

LLOPIS LLADÓ, N. (1942): *Estudio geológico del Valle del Congost*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Instituto Geológico-Topográfico.

LOWENTAL, D. (1965): *Man and nature*. Cambridge, Mass: Harvard university press.

LOWI, T. J. (any?): *Risks and Rights in the History of American Governments*.

LUDEVID ANGLADA, M. (1992): *Les dimensions humanes del canvi global en el medi ambient: causes pròximes i remotes*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

LUDEVID ANGLADA, M. (1995): *El canvi global en el medi ambient. Introducció a les seves causes humanes*. Barcelona: Proa / Universitat Pompeu Fabra.

MACGILL, S. (1986): "Questions environnementales et la géographie humaine". *Revue Internationale des Sciences Sociales*.

MAGOC, C. J. (1999): *Yellowstone the creation and selling of an American Landscape, 1870-1903*. University of New Mexico.

MAJORAL I MOLINÉ, R. (1991): "Salvador Llobet i Reverter, un científic amant de la terra". *Treballs de la Societat Catalana de Seografia* 25: 59-62. Número especial dedicat al Primer Congrés Català de Geografia.

MALUQUER, J. (1999): "El centenari de la Institució Catalana d'Història Natural ", a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 26-33.

MALLARACH, J. M. (1999): "Els espais naturals protegits a Catalunya i els nous paradigmes de la conservació", a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 74-89.

MALTHUS, T. R. (1927): *Definitions in Political Economy. Preceded by an Inquiry into the Rules wich Ought to Guide Political Economits in the Deviation from the Rules in their Writings*. Londres.

MALTHUS, T. R. (1968): *Primer ensayo sobre la población*. Madrid: Alianza.

MALTHUS, T. R. (1978): *An Essay on the Principales of Population*. London: Johnson.

- MARGALEF, R. (1981): *La ecología, la tierra y la vida*. Barcelona: Planeta.
- MARGALEF, R. (1991): *Teoría de los sistemas ecológicos*. Barcelona. 1a. edició. Publicacions de la Universitat de Barcelona.
- MARSH, G. P. (1964): *Man and nature*, edició de Lowental, D. (1965). Cambridge, Mass: Harvard University press.
- MARTÍ, J. (1994): *L'excursionisme científic i la seva contribució a les ciències naturals i a la geografia*. Barcelona: Alta Fulla.
- MARTÍ, X. (1997): *La dimensió ambiental de la geografia regional. L'exemple del Vallès Oriental*. Bellaterra: UAB, Departament de Geografia. Tesi doctoral.
- MARTÍ, X. (1997): *La dimensió ambiental de la geografia regional. L'exemple del Vallès Oriental*. Bellaterra: UAB, Departament de Geografia. Tesi doctoral.
- MARTÍN DIÉGUEZ, J. (1971): *El bosque en el Silvetum del Montseny*. Barcelona: Diputació Provincial de Barcelona, Servicio Forestal.
- MARTÍNEZ ALIER, J. (1993): "Economia ecològica i ecologisme popular. Reflexions després de la conferència de Rio de Janeiro. Arguments i propostes". *Revista d'investigació social* 2.
- MARTÍNEZ ALIER, J. (1999): *Introducció a l'economia ecològica*. Barcelona: Rubes Editorial. Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient.
- MASJUAN, E. (2000): *La Ecología humana en el anarquismo ibérico*. Barcelona: Icària.
- MAS DE I CANALS, D. (1981): *La geomorfologia del Vallès Oriental*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- MASSEY, D. (any?): *L'Estudi de les localitats en geografia regional*.

MATA MARTÍNEZ, T. (1987): "Ecofilosofías: la formación de las actuales ideas y actitudes ecológicas". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 10: 25-55.

MATEU, J. (1994): "Les Fargues del Montseny". *Monografies del Montseny* 9: 157-180.

MATEU, J. (1995): "Fargues d'aram en el Montseny". *Monografies del Montseny* 10: 147-163.

MATEU, X. (1988): "Notas sobre la geografía profesional en Cataluña. La Asociación de Técnicos geógrafos de Cataluña". *Boletín de la Asociación de Geógrafos* 6: 51-55.

MEADOWS, D. H. *et al.* (1992): *Más allá de los límites del crecimiento*. Madrid: El País / Aguilar.

MEILLASSOUX, C. (1967): "Recherche d'un niveau de détermination dans la société cinergétique". *L'Homme et la Société* 6: 95-106.

MEO DI, G. (1990): "Dynamiques et contradictions de la ville européenne". *Bulletin de la Société Géographique de Liège* 26: 15-25.

METAILIE, J. P. (1985): "Des archives oubliées: les collections photographiques des sociétés de géographie". *Études de géographie languedocienne*. pp. 61-65.

METAILIE, J. P. (1986): "Photographie et histoire du paysage: un exemple dans Pyrénées luchonnaises". *RGPSO*, 57-2: 179-208.

MEYER, W. B.; TURNER II, B. L. (1996): "Land use/land cover change: challenges for geographers". *Geojournal* 39, III: 237-240.

MEYER, W. B.; TURNER II, B. L. (1997): "Human transformation of the earth", a HANSON, S. (ed.): *10 Geographic Ideas that Changed the World*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press. pp. 125-142.

MICHALET, R.; PETITCOLAS, V.; ROLLAND, C. (1997): "Croissance de l'épicéa, du mélèze, du pin cembro et du pin à crochets en limite supérieure de la forêt dans quatre régions des Alpes françaises". *Ann. Sci. For.* 54: 731-745.

MICHALET, R.; PETITCOLAS, V.; ROLLAND, C. (1998): "Changes in radial tree growth for *Picea abies*, *Larix decidua*, *Pinus cembra* and *Pinus uncinata* near the alpine timberline since 1750". *Trees* 13: 40-53.

MILBRATH, L. (1993): "The World is Relearning its Story About How the Works", a: *Environmental Politics in the International Arena*. Nova York: Sheldon Kamieniecki, suny.

MILL, J. S. (1848): "Principles of Political Economy", pp. 641-642.

MILTON, S. (1996): *De la totalidad al lugar*. Vilassar de Mar: Oikos Tau.

MIQUEL, F. (1967): *Viatge a Catalunya d'un conseller del rei de França, l'any 1603*, Barcelona: Dalmau. Col·lecció Episodis d'Història.

MIMWERERIA, G. K. (1996): "Technology, Sustainable Development and Imbalance: A southern Perspective". International Conference on Technology, Sustainable Development and Imbalance, Tarrasa.

MONTSERRAT, P. (1994): *La cultura en el paisaje*. Bilbao: Servicio de Estudios del Banco Bilbao Vizcaya.

MORENO, F. A. (1988): "El lugar de "lo rural"", a ZEPEDA, J. (ed.): *Las Sociedades Rurales Hoy*. México: Colegio de Michoacán. pp. 113-126.

MUMFORD, L. (1972): *The Transformation of Man*.

MUSEU COMARCAL DE LA GARROTXA (2000): *La transformació del paisatge*, Olot: Museu Comarcal de la Garrotxa, Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, Fundació Caixa de Sabadell.

NAREDO, J. M. (1987): *La economía en evolución. Historia y perspectivas de las categorías básicas del pensamiento económico*. Madrid: Siglo XXI.

NAREDO, J.M.; PARRA, F. (1993): *Hacia una ciencia de los recursos naturales*. Madrid. Siglo veintiuno de España editores.

NEL·LO, O. (1992): "Polítiques urbanes en una Europa en transició". *Quadern Central* 15: 90-96. *La Ciutat davant del 2000*.

NETTING, R. MC. (1993): *Smallholders, Householders*. Stanford University Press.

NORGAARD, R. B. (1994): *Development Betrayed. The end of progress and a coevolutionary revisioning of the future*. Londres: Routledge.

NORGAARD, R. B. (1996): "Globalization and unsustainability". International Conference on Technology, Sustainable Development and Imbalance, Tarrasa.

NORTON, B. B. (1992): "Sustainability, human welfare and ecosystem health". *Ecological Economics* 2, XIV: 113-127.

O'CONNOR (1987): "Capitalism, nature, socialism: a theoretical introduction". *Capitalism, Nature, Socialism* 1: 11-38.

ODUM, H. (1971): *Environment, Power and Society*. New York: John Wiley and Sons.

O'RIORDAN, T. (1981): *Environmentalism*. London: Pion Limited.

O'RIORDAN, T. (1988): "The politics of sustainability", a TURNER, R. K., (ed.), *Sustainable Management: Principle and Practice*. Londres: Belhaven Press.

O'RIARDAN, T.; RAYNER, S. (1989): "Chasing a Specter: Risk Management for Global Environmental Change", a Karperson, R. *et al.* (ed.): *Understanding global environmental change*. Worcester, Mass: Clark University. pp. 45-59.

O'RIORDAN, T.; RAYNER, S. (1990): *Chasing a Specter: Risk Management for Global Environmental Change. Understanding Global Environmental Change*. Kasperson, R. E.; Dow, K.; Golding, D.; Kasperson, J.X. Worcester (MA): Clark University. pp. 45-62.

ORTIZ-PICÓN, J. M. (1988): *Cinco ensayos históricos sobre Biología*. Madrid: Carsi.

OSORO, K. (any?): "Conocimientos básicos para el manejo eficiente de sistemas de producción animal en pastoreo". *Ovis*: 13-35.

OSORO, K.; ZORITA, E. (1990): "La utilización del territorio mediante sistemas pastorales". *Ovis* 11: 9-42.

OTWAY, H.; WYNNE, B. (1989): "Risk Communication: Paradigm and Paradox". *Risk Analysis* 2, IX: 141-144.

PAASI, A. (1991): *Deconstructing regions: notes on the scales of spatial life*.

PALUZIE, LL. (1981): "La conservació de la natura a Catalunya: l'exemple del Montseny". *Ciència* 9: 6-13.

PALUZIE, LL. (1990): *Los espacios naturales protegibles, su conservación, regulación legal e incidencia en la ordenación del territorio*. Barcelona: Edicions de la UPC.

PALUZIE, LL. (1999): "Els espais naturals. Evolució de les tipologies. Els parcs nacionals", a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 90-103.

PANAREDA I CLOPÉS, J. M. (1978): *L'estructura i la dinàmica del paisatge actual al Montseny: Els impactes humans sobre els sistemes naturals*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Tesi doctoral.

PANAREDA I CLOPÉS, J. M. (1980): *Itinerari geogràfic al Montseny. Sant Celoni-Santa Fe-Sant Marçal-Viladrau*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Departament de Geografia.

PANAREDA I CLOPÉS, J. M. (1991): *El Montseny, visió geogràfica*. Vic: Eumo.

PARK, R. E.; BURGESS, E. W. (1921): *Introduction to the Science of Sociology*. Chicago: University of Chicago Press.

PAWLICK, K. (1991): "The psychology of global environment change: Some basic data and an agenda for cooperative international research". *International Journal of Psychology* 26, V.

PEET, R. (1985): "The social origins of environmental determinism". *Annals of the Association of American Geographers* 75: 309-333.

PELT, J. M. (1994): *Historia y Ciencia de las Hortalizas*. Madrid: Celeste.

PERICOT, L. (1925): *La civilización megalítica catalana y la cultura pirenaica*. Barcelona.

PERRINET, P. (1987): "Resposta de la vegetació al foc a les landes de la muntanya catalana". *Quaderns d'Ecologia Aplicada* 10: 131-143. *Ecosistemes Terrestres*.

PLADEVALL, A. (dir.) (1999): *Monografies del Montseny* 14. Viladrau: Amics del Montseny.

PLAIXATS, J. (1996): "Dinámica de la cubierta vegetal". *Ovis* 43: 27-39.

PLATT, C. (1979): *El Hombre, Las culturas de la edad media*. Madrid: Aguilar.

POL, E. (1981): *Psicología del medio ambiente*. Barcelona: Oikos-Tau.

PROCTOR, J. D. (1998): "The social construction of nature: Relativist accusations, pragmatist and Critical realist responses". *Annals of the Association of American Geographers* 88, III: 352-376.

PUIG, J. (1987): "Una aproximació al bioregionalisme". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 11: 129-136.

QUIRÓS LINARES, F. (1992): "Fotografía histórica y geografía histórica". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 33-34, VII: 251-259. Número especial dedicat a Lluís Casassas i Simó (I i II).

RAPPAPORT, R. A. (1971): "The flow of energy in an agricultural society". *Scientific American* 224: 177-182.

RAURELL, J. (1994): "Breu història sobre els forns de pega". *Monografies del Montseny*, 9: 181-188. Viladrau. Amics del Montseny.

REBAGLIATO I FONT, J. (1991): "Semblança de Salvador Llobet". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 27: 19-21.

REDCLIFT, M.; WOODGATE, G. (1997): *The International Handbook of Environment Sociology*. Edward Elgar.

REICH, P. B.; AMUNDSON, R. G. (1985): "Ambient levels of ozone reduce net photosynthesis in tree and crop species". *Science* 230: 566-570.

REGUANT, S. (1986): *Geologia històrica*. Barcelona: Ketres.

RIBAS I PIERA, M. (1991): "Salvador Llobet i l'urbanisme". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 30: 171(461)-173(463). Número especial dedicat a la memòria del doctor Salvador Llobet i Reverter (I).

RICARDO, D. (1984): *Els principis d'economia política i tributació*. Barcelona: Edicions 62/Diputació de Barcelona [1817].

RICHARDSON, D.M. (1998): *Ecology and Biogeography of Pinus*. Cambridge: Cambridge University Press.

RIERA I CORTES, R. M. (1978): *Els ramats d'ovelles al Montseny*. Barcelona: Escola d'Enginyeria Tècnica agrícola. Treball de fi de carrera.

RIERA, P. (1994): *Economia: el cost dels recursos*, a DURAN; FERNÁNDEZ; REALES (dir.).

RIO, C. DEL (1992): "El nou paper de les ciutats". *Quadern Central* 15: 74-85. *La ciutat davant del 2000*.

RIUDOR, LL. (1986): *La Géographie Universelle de Vidal de la Blanche dans la géographie régionale espagnole du XXème siècle. Regional Conference on Mediterranean*. Barcelona.

RIUDOR, LL. (1988): "La geografia regional del mundo y sus planteamientos metodológicos recientes". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 13: 81-89.

RODÀ, F.; TERRADAS, J. (1988): *Deu anys de recerca als ecosistemes de Montseny*. Volums I i II. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, Unitat d'Ecologia.

RODÀ, F. (1999): "Ecologia del paisatge: perspectives per a la conservació", a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 34-45.

RODÀ, I. (ed.) (1992): *Ciencias, metodologías y técnicas aplicadas a la arqueología*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, Universitat de Barcelona.

ROGERS, G. P.; MALDE, H. E.; TURNER, R. M. (1984): *Bibliography of repeat photography for evaluating landscape change*. Salt Lake City: Un. of Utah Press.

ROJAS, E. (1995): *Una política forestal para el estado de las autonomías*. Madrid: Grupo Mundi-Prensa.

ROMA I CASANOVA, F. (2000): *Salvador Llobet i Reverter: la geografia, entre ciència i passió*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, Institut d'Estudis Catalans.

ROQUE DE OLIVEIRA, F. (1993): "Faits divers, Rendez-vous, Necrologia et Vernissage en la escuela francesa de geografía (1903-1939)". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 22: 65-90.

ROS, J. D. (1999): "La biodiversitat del litoral mediterrani i les amenaces que el sotgen", a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 58-73.

RUEDA, S. (1995): *Ecologia urbana. Barcelona i la seva regió metropolitana*. Barcelona: Beta.

RUEDA, J. M. (1997): "El Museu etnològic del Montseny. Un centre de conservació del patrimoni cultural del Montseny". *Aixa* 8: 81-90. Arbúcies. Museu Etnològic del Montseny, La Gabella.

RUEDA, J.M.; BURJACHS, F. (1999): "El paisatge vegetal a la vall d'Arbúcies en època ibèrica (Can Pons) i a l'edat mitjana (Castell de Montsoriu)". *Monografies del Montseny* 14: 111-122. Viladrau. Amics del Montseny.

RUFFOLO, G. (1988): *Potenza e potere. La fluttuazione gigante dell'Occidente*. Roma-Bari: Laterza.

SACHS, I. (1994): *Science, Nature, Societé* 3. Vol. II. Entrevista.

SACHS, W. (1992): *The Development Dictionary. A Guide to Knowledge as Power*. Londres: Zed Books.

SALA, M. (1979): *L'organització de l'espai natural a les Gavarres*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana.

SASSEN, S. (1992): *Alfoz. La ciutat global*.

SAUER, C. O. (1956): "The agency of man on the earth", a THOMAS, W. L. (ed.): *Man's Role in Changing the Face of the Earth*. Chicago: The University of Chicago Press.

SAUER, C. (1963): *Land and life* (J. Leighly ed.). Berkeley: Berkeley University of Californian Press.

SAURI PUJOL, D. (1987): "Naturaleza, espacio y sociedad: notas acerca de Uneven Development, de Neil Smith". *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 11: 137-144.

SAURI PUJOL, D. (1990): *From mayordomos to state engineers: historical change in New Mexico Waters rights*. Tesi Doctoral. Mimeografiat.

SAURI PUJOL, D. (1993): "Putting the environment back into human geography: a teaching experience". *Journal of Geography in Higher education* 1, XVII.

SAURÍ PUJOL, D. (1993): "Desenvolupament i Medi Ambient". *Geografia Universal* VIII: 30-37. *Amèrica*.

SAURÍ, D. *et al.* (1995): *Les auditories ambientals a petites escales: una aplicació a la conca del Daró*. La Bisbal d'Empordà: Ajuntament de la Bisbal d'Empordà, Diputació de Girona, Consell Comarcal del Baix Empordà i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

SCOTT, J. (1998): "Reduce Fire Hazards in Ponderosa Pine by Thinning". *Fire Management Notes* 1, 58: 20-25.

SHORT, J. (1989): "The Social Fabric at Risk: Toward the Social Transformation of Risk Analysis". *American Sociological Review* 49.

SHUGART, H. H.; SOLOMON, A. M. (1993): *Vegetation Dynamics and Global Change*. London: Chapman & Hall.

SIMMONS, I. (1993): *Environmental history a concise introduction*. Oxford: Basil Blackwell.

SLATER, D. (1993): "The geographical imagination and the enframing of development theory". *Transactions, Institute of British Geographers* 18: 419-437.

SLOVIC, P. (any?): "Perception of Risk: Reflections on the Psychometric Paradigm", a Krinsky, S.; Golding, D. (ed.): *Social Theories of Risk*. Westport, Conn.: Praeger. pp. 118-151.

SMIL, V. (1994): *Energy in World History*. Westview Press.

SOLÉ SABARÍS, LL.; LLOBET, S. (1957): *Formations quaternaries du Vallès et du Besòs*. Barcelona: INQUA.

SOLÉ SABARÍS, LL. (1964): *Las rampas o glaciares de erosión de la Península Ibérica*. Aportación Española al XX Congreso Geográfico Internacional. Regne Unit. pp. 13-18.

SOLÉ SABARÍS, LL.; LLOBET, S. *et al.* (1968): *Geografia de Catalunya*. Vol. III. Barcelona: Aedos.

SOLIS, C. (1990): *Los caminos de agua. El origen de las fuentes y los ríos*. Madrid: Biblioteca Mondadori.

SOLOW, R. (1991): "Sustainability: An Economist's Perspective", a DORFMAN, R.; DORFMAN, N. S. (ed.): *Economics of the Environment* 3. Nova York.

SOLOW, R. (1992): "An almost Practical Step towards Sustainability". Conferencia pronunciada con motivo del 40 aniversario de *Resources for the Future*, 8-10-1991.

STARR, C. (1969): "Social Benefit versus Technological Risk". *Science* 165: 1232-1238.

STEVENS, G.C.; ENQUIST, B.J. (1998): "Macroecological limits to the abundance and distribution on *Pinus*", a RICHARDSON, D. M. (ed.): *Ecology and Biogeography on Pinus*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 183-190.

STEWART, G. H. (1986): "Forest development in canopy openings in old-growth Pseudotsuga forests of the western Cascade Range, Oregon". *Can. J. For. Res.* XVI: 558-568.

TAUVERON, A. (any?): "L'espace-temps du week-end". Centre d'Etudes des Pratiques Sociales, Université des Sciences Sociales de Grenoble. pp. 247-258.

TERRADAS, J. (1996): *Ecologia del foc*. Barcelona: Proa.

TERRAY (1972): *El Marxismo ante las Sociedades Pre-capitalistas*.

"Territorio y sociedad en Andalucía. Evolución en el último tercio del siglo XX". *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles* (1998).

THORNES, J. (1995): "Global environmental change and regional response: the European Mediterranean". *Transactions. Institute of British Geographers* 20: 357-367.

TINTÓ ESPELT, LL. (1990): *Bibliografia sobre el Vallès Oriental*. Granollers: Hemeroteca Municipal Josep Mora.

TIEZZI, E. (1984): *Tiempos Históricos, Tiempos biológicos. La tierra a la muerte: los problemas de la "nueva ecología*. México: Fondo de Cultura Económica.

TOLEDO, V. M. (1981): "Intercambio ecológico e intercambio económico en el proceso productivo primario", a LEFF, E. (ed.): *Biosociología y Articulación de las Ciencias*. UNAM. pp. 115-147.

TOLEDO, V. M. (1996): "Latinoamérica: crisis de civilización y ecología política". *Gaceta ecológica*, 38: 12-22. México: INE-Semarnap.

TOLEDO, V. M. (1999): "Biodiversitat i cultura", a BOADA, M.: *Parcs naturals, més enllà dels límits*. Barcelona: Departament de la Presidència, Generalitat de Catalunya. pp. 104-119.

TOSI, A. (1989): "Pratiche aeitative informali nei paesi industrializzati: Il ruolo delle reti familiari". *Archivio di studi urbani e regionali* 34: 199-2

TRICART, J. (1957): "Le modelé des régions periglaciares", *Sedes*: 73-89.

TULLA, A. F.; GARCIA RAMON, M. D.; VALDOVINOS, N. (1996): *Geografía rural*. Madrid: Síntesi.

TURNER *et al.* (ed.): (1993): *Relating Land Use and Global Land-Cover Change: A Proposal for an IGB-HDP Core Project*. IGBP Report N.24, HDP Peprot N. 5. International Geosphere-Biosfere Programme, Stockolm.

TURNER *et al.* (1995): *Global Land Use Change. A Perspective from the Columbian Encounter*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

UNITED NATIONS (1991): *Convention on environmental impact assessment in a transboundary context*. Espoo (Findland).

UNIVERSITE TOULOUSE-LE MIRAIL (1996): *Les Paysages d'Ariege d'un siècle a l'autre. Inventaire des sources photographiques et pré-sélection de sites d'observation diachronique pour un observatoire photographique des dynamiques paysagères*. GEODE-Géographie de l'environnement. Ministère de l'Environnement. Direction de la nature et des dynamiques paysagères.

URTEAGA, L. (1984): *Historia de las ideas medioambientales en la geografía española. Geografía y medio ambiente*. Madrid: MOPU.

URTEAGA, L. (1993): *La teoría de los climas y los orígenes del ambientalismo*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Facultat de geografia i història. Càtedra de geografia humana.

VAZQUEZ, A. *et al.* (1988): *Àrees Metropolitanas en la crisis*. Madrid: MOPU.

VIDAL DE LA BLACHE, P. (1922): *Principes de Géographie Humaine*. París: Colin.

VILA I VALENTÍ, J. (1991): "Salvador Llobet: l'inici de la recerca geogràfica des de la Universitat de Barcelona". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 27: 13-14.

VILA, M. A. (1991): "Salvador Llobet, geògraf de la terra". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 27: 15-17.

VILA, P. (1930): *El Vallès, assaig geogràfic*. Barcelona: La Ibèrica.

VILA, P. (1973): *Catalunya dins l'Espanya moderna. Introducció al medi natural*. Barcelona: Edicions 62.

VILA, P. (1978): *La Geografia i els seus homes*. Barcelona: Curial.

VILA, M. (1997): "Biología de la conservación: una asignatura pendiente en nuestras universidades". *Quercus* 140: 20-22.

VILA, M. (1998): "Efectos de la diversidad de especies en el funcionamiento de los ecosistemas". *Orsis* 13: 105-117.

VILA, M. (1999): "Efectos de la introducción de especies vegetales en el funcionamiento de los ecosistemas terrestres". *Divulgación* 55: 26-30.

VILA VALENTI, J. (1983): *Introducción al estudio teórico de la geografía. Objetivos, contenidos y enfoques*. Vol. I. Barcelona: Ariel.

VILADEVALL I CARMONA (1986): *Geología del paleozoico del Montseny. En jornada de recerca naturalista*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Servei de Parcs Naturals.

VILAGINÉS SEGURA, J. (1987): *La transició al feudalisme. Un cas original. El Vallès Oriental. Estudis*. Granollers: Ajuntament de Granollers.

VIVES, J. M. (1996): "Arbres monumentals i singulars del Montseny". *Monografies del Montseny* 11: 69-103. Viladrau: Amics del Montseny.

VON HUMBOLDT, A. (1808): *Cuadros de la naturaleza*. Madrid: Gaspar Editores. [1976].

VV. AA. (1971): *Dinàmica i perspectiva del Vallès*. CEDEC-ISPA, Caja de Ahorros de Sabadell.

VV. AA. (1978): *Aportacions en Homenatge al geògraf Salvador Llobet*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Comissió de Publicacions del Departament de Geografia.

VV. AA. (1984): *Estructura social i econòmica del camp català*. Barcelona: La Magrana.

VV. AA. (1985): *Els orígens del Vallès Oriental. Introducció a l'Arqueologia de la comarca*. Granollers: Museu de Granollers, Àrea d'arqueologia.

VV. AA. (1986): *Introducció al Medi Natural del Vallès. Quaderns de Divulgació*. Granollers: Museu de Granollers, Àrea de Ciències Naturals.

VV. AA. (1986): *Annals del CEEM 1 El medi natural del Vallès*. I Col.loqui de Naturalistes Vallesans, Sabadell.

VV. AA. (1986): *Annals del CEEM 2 El medi natural del Vallès*. II Col.loqui de Naturalistes Vallesans, Sabadell.

VV. AA. (1986): *Introducció al Medi Natural del Vallès. Quaderns de Divulgació*. Granollers: Museu de Granollers, Àrea de Ciències Naturals.

VV. AA. (1986): *El patrimoni biològic del Montseny*. Catàleg de flora i fauna. Barcelona: Diputació de Barcelona, Servei de Parcs Naturals.

VV. AA. (1993): *Debats de l'aula de Provença 18. El canvi global en el medi ambient des de la dimensió personal i social. Què cal fer i com?* Barcelona: Fundació Jaume Bofill, Serveis de Cultura Popular i Cooperació (ESICO).

VV. AA. (1994): *Viviendo el paisaje. Guía didáctica para interpretar y actuar sobre el paisaje*. Madrid: FIDA Fundacion Natwest.

VV. AA. (1994): *Cuadernos del Grupo Interamericano para el Desarrollo Sostenible de la Agricultura 4, Campesinidad, Sostenibilidad: fundamentos ecológicos e históricos del desarrollo*.

VV. AA. (1996): *Monografies del Montseny 11*. Viladrau: Amics del Montseny.

VV. AA. (2000): *Inventari Ecològic i Forestal de Catalunya, Regió Forestal V*. Bellaterra: UAB, Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals.

WAGNER; MIKESELL, M. W. (ed.) (any?): *Readings in Cultural Geography*. Chicago: The University of Chicago Press. pp. 44-47.

WATTS, M. J. (1988): "Deconstructing determinism: Marxism, development theory and a comradely critique of *Capitalist world development*". *Antipode* 20: 142-168.

WATTS, M. (1989): "Geography and struggles over nature: integrating human ecology and political economy or was Marx a reed and gren?". *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*.

"What is ethno/ecology?: origins, scope and implications of a rising discipline". *Etnoecológica* 1: 15-21 (1992).

WEBER, M. M. (1964): "El lugar urbano y el dominio urbano ilocal", a GILI, D. (1970): *Indagaciones sobre la estructura urbana*. Barcelona.

WIENER, N. (1964): *God and Golem*. Inc, MIT Press.

WILLIS, K.J.; BENNETT, K.D.; BIRKS, J.B. (1998): "The late Quaternary dynamics of pines in Europe", a Richardson, D. M. (ed.): *Ecology and Biogeography of Pinus*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 107-121.

WISENTHAL, H. (1993): *Realism in Green Politics*. Manchester.

WOLF, E. (1982): *Europe and the People without History*. Berkeley: University of California Press.

WOODMANSEE, R. G. (1988): "Ecosystem processes and global change", a RISSER, P. G.; ROSSWALL; WOODMANSEE, R. G. (ed.): *Scales and Global Change*. *Scope* 35. New York: John Wiley and Sons. pp. 11-27.

WORLDS WCED (1987): *World Comission on enrivoronment and development. Our common future*. London: Oxford University Press.

WORSTER, D. (1991): "Transformations of the earth: toward an agroecological perspective in history". *The Journal of American History* 54: 1087-1106.

Bibliografia

YOUNG, G. L. (1974): "Human ecology as an interdisciplinary concept: a critical inquiry". *Adv. Ecol. Res.* 8: 4-40.

ZAMORA, J. E. (1997): "Els últims llops del Montseny". *Monografies del Montseny* 12. Viladrau: Amics del Montseny.

ZIZEK, S. (1989): *The Sublime Object of Ideology*. Londres: Verso.

ZIZEK, S. (1994): "Between Symbolic Fiction and Fantasmatic Spectre: Towards a Lacanian Theory of Ideology". *Analysis* 5.